

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta podnikohospodářská

Studijní obor: Arts Management

Název bakalářské práce:

**Vybrané veřejné prostory města Kolína
jako součást kulturní tradice
a možný ekonomický zdroj**

Autor bakalářské práce: Michaela Ulrychová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zdeněk Novák

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma
*„Vybrané veřejné prostory města Kolína jako součást kulturní tradice a
možný ekonomický zdroj“*
vypracovala samostatně s využitím literatury a informací,
na něž odkazuji.

V Praze dne 3. června 2014

Podpis

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Zdeňku Novákovi za odborné vedení bakalářské práce a za podnětné připomínky.

Název bakalářské práce:

Vybrané veřejné prostory města Kolína jako součást kulturní tradice
a možný ekonomický zdroj

Abstrakt:

Bakalářská práce pojednává o problematice veřejných prostranství současných měst a návratnosti investic do jejich rekonstrukcí a údržby. Na základě poznatků z urbanistického vývoje veřejných prostranství sleduje dnešní trendy v přístupech k navrhování těchto prostor, které se odklánějí od postupů nastolených 20. stoletím. Analyzuje nástroje územního plánování a jejich účinku na tvorbu a možnosti údržby veřejných prostor. Na konkrétních příkladech vybraných veřejných prostranství města Kolína zachycuje a popisuje klady a zápory územního plánu a regulačního plánu. U příkladu městské památkové rezervace jsou popsány úskalí spojená s ochranou, ale též přínosy plynoucí z ochrany. V závěru práce jsou na modelových případech uvedeny příjmy, které plynou z užívání veřejného prostranství a jejich možný ekonomický zdroj.

Klíčová slova:

veřejný prostor, městská památková rezervace, územní plán, regulační plán, Kolín

Title of the Bachelor's Thesis:

Selected public spaces in Kolín as a part of the cultural tradition and possible economic resource

Abstract:

Bachelor thesis deals with the issue of public spaces of present cities and the return of investment inserted in their refurbishment and maintenance. Thesis describes the current trends in approaches to design these spaces which are mostly different from the approaches in 20th century on the base of the historical urban development of public spaces. Thesis analyzes the spatial planning tools and their effect on the formation and maintenance possibilities of public space. Case studies shows selected public spaces in the city Kolín and describes the advantages and disadvantages of particular master plan and regulation plan. Pitfalls associated with protection and also benefits from protection are described using the example of urban conservation. In conclusion, the revenues that result from the use of public spaces and their potential economic resource are listed on the model situation.

Key words:

public space, urban heritage area, master plan, regulation plan, Kolín

Obsah

ÚVOD	7
1 VEŘEJNÝ PROSTOR A JEHO VÝVOJ	8
1.1 DEFINICE VEŘEJNÉHO PROSTORU	8
1.2 VÝVOJ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ	9
2 ZÁKLADNÍ SMĚRY SOUČASNÉ URBANISTICKÉ TVORBY SPOJENÉ S TVORBOU VEŘEJNÝCH PROSTOR	13
2.1 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI A POSTOJE SOUČASNÉ URBANISTICKÉ TVORBY	13
2.2 HODNOCENÍ REALIZACÍ VE VEŘEJNÉM PROSTORU	15
3 URBANISTICKÝ VÝVOJ MĚSTA KOLÍNA	17
3.1 MORFOLOGIE MĚSTA	17
3.2 ZALOŽENÍ MĚSTA	17
3.3 RELOKACE VE 13. STOLETÍ	17
3.4 KOLÍNSKÁ PŘEDMĚSTÍ	18
3.5 ZMĚNY BĚHEM HUSITSKÝCH NEPOKOJŮ	18
3.6 PO TŘICETILETÉ VÁLCE	18
3.7 ZMĚNY V DOPRAVĚ V 18. A 19. STOLETÍ	19
3.8 VÝVOJ MĚSTA NA POČÁTKU 20. STOLETÍ	19
3.9 KONEC 20. STOLETÍ	19
3.10 VÝVOJ OBYVATELSTVA	20
4 VEŘEJNÉ PROSTORY VE MĚSTĚ KOLÍNĚ	22
4.1 ŘEŠENÉ ÚZEMÍ – CENTRÁLNÍ KOLÍN	22
4.2 VYBRANÉ VEŘEJNÉ PROSTORY	23
5 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICE	36
5.1 NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	36
5.2 ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY (ÚAP)	36
5.3 ÚZEMNÍ STUDIE (ÚS)	37
5.4 POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE (PÚR)	37
5.5 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE (ÚPD)	37
5.6 REGULAČNÍ PLÁN (RP)	37
6 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE MĚSTA KOLÍNA	39
6.1 ÚZEMNÍ PLÁN	39
6.2 REGULAČNÍ PLÁN	42
6.3 SPECIFIKA MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE	43
7 VYBRANÉ VEŘEJNÉ PROSTORY MĚSTA KOLÍNA JAKO MOŽNÉ EKONOMICKÉ ZDROJE	44
7.1 ZÁBOR VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ	44
7.2 DAŇOVÉ PŘÍJMY	45
7.3 ROZPOČET MĚSTA KOLÍN – PŘÍJMY A VÝDAJE SPOJENÉ S VEŘEJNÝM PROSTRANSTVÍM	46
ZÁVĚR	48
POUŽITÁ LITERATURA	50
SEZNAM ZKRATEK	53
SEZNAM PŘÍLOH	54

Úvod

Cílem mé práce je reflektovat současné trendy ve využívání veřejných prostranství ve městech a na základě ekonomických modelů ukázat ekonomické přínosy investic do veřejných prostor.

Veřejný prostor ve městech značně ovlivňuje jeho celkový obraz. Není to jen architektura staveb ve městech, ale právě prostor mezi nimi, interiér města. Městský veřejný prostor nemá funkci pouze estetickou, ale navazují na ní další funkce a hodnoty, které jsou veřejným prostorem utvářeny. Můžeme mezi ně zařadit sociální rovinu, která je reflektována vztahy a sociálními vazbami, které se v městském prostoru vytváří. Dalším aspektem je ekologie a životní prostředí, které jsou kvalitně navrženým veřejným prostorem ve městech podpořeny. Městské mikroklima je přívětivé pro obyvatele a zvyšuje se tak délka pobytu ve veřejném prostoru. Ekonomickou hodnotu spatřuji v možnosti malých investic poskytnutých veřejným i soukromým sektorem do zkvalitnění, údržby nebo sanace veřejného prostoru, kdy tyto investice mohou nastartovat spontánní reakce většího rázu v širších oblastech, než bylo použití peněžité pomoci.

Pro příklad využívání a práce s veřejnými prostory v České republice bylo vybráno středočeské město Kolín, které je typickým zástupcem města se středověkou zástavbou, dlouhým urbanistickým vývojem, ale stále se v současné době vyvíjející a rozrůstající.

V teoretické části bude definován pojem veřejného prostoru a jeho vývoj. Také budou představeny základní linie současné urbanistické tvorby v souvislosti s navrhováním a údržbou veřejných prostor ve městech. Ve zvoleném příkladu města Kolína bude definováno řešené území ve městě a vybrány veřejné prostory, které budou následně podrobně analyzovány. Stručně bude nastíněn urbanistický vývoj města Kolína s důrazem na urbanistické počiny, které významně ovlivnily vývoj veřejných prostor v Kolíně (příchod železnice, odstranění hradeb). Analýza vybraných veřejných prostor ve městě Kolíně bude spočívat ve zmapování vybraných veřejných prostor na základě historických podkladů a terénních průzkumů, v ověření využití v současné době a v návrhu možných řešení na znovuzачlenění a zkvalitnění veřejných prostor do života města.

Praktická část se bude opírat o analýzu a zhodnocení současné legislativy spojené s územním plánováním v České republice. Se zaměřením na ÚAP (Územně analytické podklady), územní plán a regulační plán bude posouzena možnost využití územní dokumentace při správě a údržbě veřejných prostor. Na základě vybraných veřejných prostor ve městě Kolíně bude analyzována práce s územní dokumentací a její vztah k utváření těchto prostor. V této části budou porovnány přístupy ke tvorbě veřejných prostor a jejich využití pod ochranou institutu městské památkové rezervace a bez této ochrany. V závěru praktické části budou prezentovány ekonomické aspekty a možnosti využití veřejných prostor jako ekonomických zdrojů a rentabilita investic do podoby města.

1 Veřejný prostor a jeho vývoj

1.1 Definice veřejného prostoru

Hlavní charakteristikou veřejných prostor je jejich nezastavěnost. Prostory ve městě můžeme definovat podle různých kritérií. Jedním z nich je vlastnictví. Z vlastnického hlediska známe prostor či prostranství veřejná a soukromá. Dále někteří autoři definují i prostory poloveřejné a polosoukromé. Veřejná prostranství, jak z jejich názvu vyplývá, jsou přístupná všem. Lišit se mohou rozsahem přístupnosti. Některé prostory jsou přístupné celodenně i celoročně, příkladem může být náměstí či městský park. Prostory podléhající omezení přístupnosti jsou například nádraží nebo nákupní centra, které mohou podléhat různým časovým režimům, kdy jsou otevřeny. Mimo času je omezením přístupu do veřejného prostoru také placení vstupného, například při vstupu do zámeckého areálu nebo na koncert konající se na náměstí. (Gehl, 2000, Šilhánová, 2002)

V příspěvku **Člověk, stavby a veřejný prostor z pohledu urbanisty** je veřejný prostor definován jako: „nezastavitelný prostor ve městě, který je volně (bezplatně) přístupný všem obyvatelům a návštěvníkům města, buď nepřetržitě nebo s časovým omezením. Základní charakteristikou veřejného prostoru je jeho obyvatelnost spojená s užitností pro obyvatele, sloužící k provozování nejrůznějších pohybových a pobytových činností.“ (Šafránková, 2005)

Základní rozdělení veřejných prostor je:

- a) ulice
- b) náměstí
- c) zeleň
- d) ostatní (Ambrožová, 2010)

Širší dělení veřejných prostor je možné:

- dle významu (lokální, místní, okrskový, celoměstský, regionální a nadregionální);
- dle hlavní funkce (společenská, obchodní, shromažďovací, dopravní, rekreační, obytná a smíšená);
- dle dopravní zátěže (pěší zóna, městská ulice, městská třída, dopravní koridor);
- dle polohy vůči terénu (v terénu, nad terénem, pod terénem);
- dle omezenosti (omezeně či neomezeně přístupné, vyhrazené. (Ambrožová, 2010)

V české legislativě pojem veřejný prostor nemá přesnou definici. V zákoně 128/2000 Sb. o obcích je vyjmenováno, čím může být veřejné prostranství: „*Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další*

prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.“ (128/2000 Sb., 2000).

Ve stavebním zákoně 183/2006 Sb. se pojem veřejný prostor také neobjevuje, pouze jsou zde zmiňována veřejná prostranství s odkazem na §34 zákona 128/2000 Sb. (183/2006 Sb., 2006)

Ve vyhlášce 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území ke stavebnímu zákonu je specifikován obecný požadavek na vymezení ploch, který je *„vytvářet a chránit bezpečně přístupná veřejná prostranství v zastavěném území a v zastavitelných plochách, chránit stávající cesty umožňující bezpečný průchod krajinou a vytvářet nové cesty, je-li to nezbytné“.* (501/2006 Sb., 2006, § 3) § 7 této vyhlášky hovoří o plochách veřejných prostranství a jako plochu veřejného prostranství zahrnuje stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejného prostranství a související pozemky infrastruktury jak dopravní, tak technické. Se zastavěnou plochou, jejíž velikost přesahuje dva hektary, určuje související plochu veřejného prostranství 1000 m². (501/2006 Sb., 2006)

1.2 Vývoj veřejného prostranství

Středověká zástavba

Středověkou zástavbu charakterizuje velká hustota staveb uvnitř hradebního okruhu. Půdorys města je nepravidelný se spleť úzkých a krátkých uliček, které někdy končí jako slepé. Starší města vznikají jako rostlá bez většího plánování. Během středověkých lokací dochází maximálně k vytyčení základní pravoúhlé soustavy a hlavních komunikačních směrů, které určují další zástavbu. V ulicích absentují pohledové dominanty, domy nesystematicky vystupují nebo jsou zasunuty do uliční fronty. Středověké domy jsou orientovány svým štítem do ulice a stojí na hranici uliční fronty. Pro středověk je typická podlouhlá parcelace. Z dnešního pohledu ulice působí velmi úzkým a temným dojmem, kdy při procházení vnímáme jen přízemí domů a měřítko je blízké člověku. Domy nejsou dostatečně osluněny a provětrány. Větší prostranství tvoří náměstí nebo tržnice, někdy i špatně zastavitelná křižení ulic. (Štencl, 1983)

Renesance

Renesance sebou přináší změny, protože středověká města jsou svým uspořádáním již nevyhovující novému způsobu života. Zvláštním směrem v renesanci je teoretické vytváření plánů ideálních měst, která vycházejí z ideálních poměrů a funkčního uspořádání. Renesanci provázejí přestavby měst a to zejména jejich veřejných prostor. Mění se ulice i náměstí, ale i provozní vztahy. Také přicházejí nové kompoziční prvky – průhledy, odstupy, výšková gradace budov či solitérní umístění, sloučení průčelí nebo kryté průchody jako podloubí. Významné budovy jsou umísťovány do průhledů tak, aby se vyzdvihl jejich význam. Více se dbá na estetickou hodnotu prostoru i staveb. Náměstí jsou stavěna v jednotném duchu a veřejné prostory jsou doplňovány drobnou architekturou, jako jsou kašny či pomníky.

S výstavbou větších komplexů paláců přicházejí první zahrady, které drží jednotný styl i s navrhovanou stavbou. (Štencl, 1983)

Baroko

Barokní přístup k veřejným prostorům je založen ještě více na výtvarném pojetí. Barokní stavby samy o sobě zdůrazňují veřejný prostor a dodávají mu na důležitosti. Známé používání konvexních a konkávních tvarů u barokních staveb je využíváno i při projektování veřejných prostor, kde na scénu přichází i hra světla a stínu. Baroko celkově pracuje s prostorem, měřítkem a krajinou. Města se rozvíjejí a také se zvyšuje podlažnost staveb, uliční se mění v široké ulice doplnění vegetací nebo vodními plochami. Vegetace je zprvu stromořadí, posléze i jako výtvarný prvek. Hlavní ulice jsou zdůrazněny, podpořeny jsou i prvky fortifikace a celkově se dbá na funkční propojení. Větší plochu zabírají nová vnější i vnitřní prostranství. Baroko využívá dynamického terénu, pracuje s opěrnými zdmi či terasami. Stavby komunikují s přírodou a krajinou okolo sebe. (Štencl, 1983)

Klasicismus

18. a 19. století si díky novým socioekonomickým podmínkám vyžádaly i nové pojetí veřejných prostor. Tuto etapu lze charakterizovat velkorysým komunikačním systémem reprezentovaným zejména monumentálními bulváry. Výrazně se do kompozice města začíná prosazovat dopravní členění a funkční vazby. Význam ztrácí městské opevnění, které uvolňuje místo pro dopravní obchvaty nebo prstencové systémy zeleně a bulváry. Novými prvky ve veřejném prostoru jsou veřejná osvětlení i různé povrchy komunikací. Nutnou součástí města se stávají nejen menší náměstí, ale také parky, městské kolonády a promenády, které musí ředit velmi hustě zastavěný prostor, umožňovat rekreaci obyvatelům měst a zkvalitnění obytných celků. Specifické parky jsou pak prvními veřejnými sportovišti a dětskými hřišti. Na okrajích měst postupně vznikají specializovaná sportoviště a rekreační zóny. Všeobecné oblibě, ač z racionálně klasicistního nebo romantického pohledu, se těší zeleň ve městech v jakékoli formě. Vznikají i tzv. parková náměstí nebo návsi. Oproti baroknímu pojetí zahrad, kde vládla symetrie, okázalost a vytríbenost při výběru rostlin, klasicistní zeleň se spíše blíží přírodnímu pojetí krajinářského parku s přirozeným vedením cest. (Štencl, 1983)

Přelom 19. a 20. století

Období přelomu 19. a 20. století je charakterizováno rychlým růstem měst na základě industriálního rozvoje. Roste počet obyvatel, kteří do měst přicházejí za prací. Regulovat tento živelný rozvoj městské zástavby se snaží regulační plány. Ve městech roste podlažnost staveb a její hustota, čímž se snižuje kvalita bydlení ve městech. Díky potřebě dalších bytů se zastavují i vnitrobloky a tím dochází ke snížení provětrávání a osvětlení. Velkou změnou prošla i veřejná prostranství, když do nich přibyla veřejná doprava. Nejprve se jednalo o kolejová vozidla, zastávky, peróny a přístřešky nebo

informační tabule. Se zvýšením automobilového provozu narůstají i nároky na bezpečnost chodců a tím přibývají do veřejného prostoru prvky jako zábradlí, obrubníky či svodidla. Také se řeší v ulicích doprava v klidu, která ještě více zužuje ulice a ubírá prostor pěším. V důsledku zhoršujících se podmínek ve městech se teoretikové urbanismu zabývali novými urbanistickými strukturami, jako jsou zahradní města nebo tovární sídliště, která měla tento problém řešit. Zahradní město přináší řadové domky, funkční zónování a diferenciaci dopravního systému. V nových formách zastavění se mění i charakter veřejných prostor. Rozvolněnost zástavby a snížení domů nechává vymizet klasickou uliční frontu a ulice postrádají svou původní funkci. Pozitivem nové ulice je její dobré provětrání a světelné podmínky. Do popředí se dostává zeleň ve formě živých plotů nebo zelených travnatých pásů. Vztah domu a ulice se mění – dům již nestojí na hranici ulice, ale vkládá se zde plot, předzahrádka nebo celá zahrada. Rodinné domky jsou nízké a v ulici nejsou dominantní. (Štencl, 1983)

20. století

Ve 20. století pokračuje nastavený spád industriálního rozvoje spojeného s velkým stavebním boomem, který dále zahušťuje města. Ve městech je stále více hmatatelný rozdíl mezi obytnou a průmyslovou funkcí města, a s ním spojené potíže. Čím více se třecí plochy obytné a průmyslové části města dotýkají, spojuje je více dopravy. Tento koncept rostlé polyfunkční zástavby pomalu začíná vystřídat funkční zónování typické pro poválečný vývoj zejména válkou zničených měst. Striktně se odděluje pěší a automobilové řešení komunikací. S odchodem obyvatelstva z vesnic do měst se zvyšuje požadavek na počet bytů ve městech. Klasická bloková zástavba není schopna tento požadavek uspokojit a vzniká tak nový urbanistický útvar – sídliště.

Přerod mezi klasickou blokovou zástavbou a sídlištěm tak, jak ho známe dnes, symbolizuje architektura zejména bytových komplexů ve stylu Sorela (architektura socialistického realismu). Architektura ideologicky přijatá jako oficiální styl v umění a architektuře po komunistickém převratu v Československu v roce 1948. Charakteristickými prvky stylu Sorela v architektuře jsou lidové ornamentální vzory, sgrafita s realistickými výjevy s tématy pracujícího lidu a monumentálnost využívající antického umění. Typickým příkladem urbanistického řešení ve stylu Sorela je část města Ostrava Poruba. (Architektura klenot, © 2008 – 2014, Ostrava Poruba, ©2013)

Dnešní sídliště charakterizuje rozvolněná zástavba vysokopodlažních bytových domů prováděných převážně prefabrikovanou technologií. Naprosto je opuštěno náměstí a ulice a veřejný prostor se odehrává jako rozvolněná zelená plocha blíže neurčené funkce. Na sídlištích se navrhuje občanská vybavenost, jako jsou školy, zdravotnická zařízení a obchody jako bodové domy. Tato sídliště se začínají rozrůstat převážně na okrajích měst v blízkosti důležitých komunikací.

Velký rozvoj zaznamenává ve 20. století také městská doprava. K hromadné dopravě přibývají podzemní dráhy, které mají ulevit nízkokapacitním tramvajím a autobusům. Do měst zasahují také silniční estakády, mimoúrovňové křižovatky a

přemostění, které mají umožnit snadný pohyb aut skrze město. S přibývajícím počtem aut se zvyšují nároky na parkování ve městech, a proto vznikají různé druhy parkovišť ať už v centru měst nebo na jeho okraji.

Změnami procházejí i historická centra měst, kde se mění jejich funkční využití z obytné na využití nevýrobního charakteru, jako jsou služby, obchod, celoměstsky významné služby. Také se města setkávají se zájmem turistů. Pro českou republiku, potažmo Československo, je charakteristická plošná ochrana památkových rezervací, jejíž tradice sahá do roku 1950. Druhá světová válka sebou přinesla devastaci evropských měst, která se do jisté míry vyhnula městům českým a slovenským. Města na českém a slovenském území vykazovala stav neutěšenosti a neobydlenost středů měst dosahovala až jedné třetiny. Tento stav byl nejhorší v pohraničí. Proto v roce 1950 bylo prohlášeno 30 českých a slovenských městských jader za první památkové rezervace na základě Usnesení 99. schůze vlády, konané dne 11. července 1950. Mezi prvními památkovými rezervacemi byla historická města např. Český Krumlov, Nové Město nad Metují, Prachatice, Olomouc, Slavonice a ze slovenských měst Levoča, Kežmarok a Prešov. (Kutnohorsko, © 2001)

2 Základní směry současné urbanistické tvorby spojené s tvorbou veřejných prostor

2.1 Významné osobnosti a postoje současné urbanistické tvorby

Diskuze o veřejném prostoru, o jeho kladech a záporech, o možnostech obnovy a o přispění ke kvalitnímu životu ve městech, je v dnešní době aktuálním tématem nejen mezi odbornou, ale i laickou veřejností. Tvorba veřejných prostor překračuje hranice designu a snahy o vytvoření kvalitního prostředí a vstupuje do širších strategií měst a politik jejich rozvoje. Některá města, jako je například Barcelona, si uvědomila, že investice do veřejného prostranství se navrátí v daleko větší míře ve zkvalitnění městského prostoru a rehabilitaci území a tím přiláká další soukromé investice do území.

S vývojem a změnou struktury dnešních měst i veřejný prostor dostává novou podobu a ztrácí svou samozřejmost. 20. století bylo obdobím velkého přerodu urbanismu od klasické blokové zástavby, koridorové ulice a jasné hranice soukromého a veřejného prostoru k modernistickému pojetí města. Volně stojící objekty plující ve svém okolí, které propagoval Le Corbusier ve svých vizích např. „Zářícího města“, potírají jasné rozlišení hranice prostor. Tyto snahy byly zaregistrovány a mezinárodní hnutí CIAM (International Congresses of Modern Architecture) se na svém 8. Kongresu zabývalo otázkou, jak tuto ztrátu jistých hranic kompenzovat. Členové kongresu, který se konal v roce 1951 v Hoddesdonu blízko Londýna, přišli s myšlenkami, že moderní urbanismus nemá být pouze disciplínou urbanistů a architektů, ale také sociologů. Argumentoval tak zejména Josep Luis Sert na základě zkušeností ze sociálních poměrů v decentralizovaných amerických městech. I proto hlavním tématem tohoto kongresu bylo „Srdce města“. I na poli teoretickém se v dalších letech prosazovaly myšlenky, že veřejný prostor umožňuje sociální kontakty a umožňuje člověku se identifikovat s místem. Mezi ně patřil například Kevin Lynch, který ve své knize *Obraz města* (1960) tvrdí, že každé město má svou „image“ neboli obraz. Tento obraz tvoří tři složky – identita, struktura a význam, které člověku umožní se ve městě dobře orientovat. Pro nová města nebo přestavby Lynch uvádí kritérium čitelnosti města jako jedno z nejvíce důležitých. Obraz města lze vyjádřit pomocí tzv. mentální mapy, kde figuruje pět základních prvků - cesty, okraje, oblasti, uzly a významné prvky. (Lynch, 2004)

Právě Sert, tehdejší prezident CIAM, inicioval založení nové disciplíny na Harvardově universitě „Urban Design“, která se stala protiváhou plánování měst a velkému urbanismu. Těžištěm této disciplíny se staly veřejné prostory a jejich navrhování. (Mumford, 2000, Sennett, 2012)

K sociálnímu rozměru veřejného prostoru se v dnešní době vyjadřuje sociolog Richard Sennett, který zdůrazňuje dva problémy vedoucí k „rozpadu veřejného života“. Podle Sennetta se jedná o velkou tendenci k individualismu a nadvládu komercializace. (Sennett, 2012)

Jednou z nejvýznamnějších osobností zabývajících se podobou a fungováním městských prostorů je architekt Jan Gehl, který vypracoval metodiku, jak navrhovat tyto prostory a publikoval své myšlenky v několika knihách. Sám dnes působí také jako konzultant v oblasti vytváření strategií městského plánování. Ve své knize *Život mezi budovami* (Užívání veřejných prostranství) shrnuje návod pro utváření veřejného prostranství a celkově měst pro lidi. Hlavní prostor ve městech je určen pěším a cyklistům, automobily Gehl z veřejných prostranství odstraňuje. Jan Gehl definoval mnoho principů, jak lze městský prostor vnímat během navrhování i během jeho užívání. Zaměřuje se na percepci všemi smysly. Zrak považuje za jeden z nejdůležitějších, který určuje pohyb ve městech. Na základě pozorování popsal a sám pojmenoval společenské zorné pole, které je vymezeno vzdáleností maximálně 100 metrů, kdy je osoba schopná jiné osoby rozpoznat. Mezi 70 – 100 metry můžeme již určit pohlaví, věk osoby a činnost, kterou provádí. Od 30 metrů blíže rozpoznáme rysy obličeje a další detaily. Se snižující se vzdáleností, roste míra přenosu informací, např. 1 – 3 metry jsou obvyklé pro konverzaci. Na základě tohoto faktu definuje sociální vzdálenost, kterou dělí na intimní, společenskou a veřejnou. Vnímání okolí také ovlivňuje rychlost, jakou můžeme danou věc vnímat, což je odlišné při jízdě na kole, v automobilu či při chůzi. I zorné pole osoby ovlivní jeho pocit z daného místa. Gehl neopomíná ani sluch a čich, které jsou důležité při vnímání konkrétního místa. Pokud sumarizujeme tyto poznatky o smyslovém vnímání, Gehl říká, že izolaci ve městech způsobují zdi, velké vzdálenosti, velké rychlosti, mnohonásobné úrovně a odvrácená orientace a naopak prvky pro kontakt jsou malé vzdálenosti, žádné zdi, malé rychlosti, jedna úroveň a orientace tváří v tvář. (Gehl, 2000, Sennett, 2012, Gehl Architects, © 2014)

V českém prostředí se otázce vývoje dnešních měst věnuje Pavel Hnilička ve své knize *Sídelní kaše*, kde upozorňuje na tendenci rozvolňování měst do krajiny bez jasně dané struktury a urbanismu. Nové sídelní celky doslova parazitují na stávajících obcích a městech a využívají jejich občanskou vybavenost, která se z tohoto důvodu stává poddimenzovanou. Mimo jiné také zmiňuje utváření veřejných prostranství v těchto nových územích a upozorňuje na postoj nových obyvatel k veřejnému a soukromému prostoru, kdy většinou vyzdvihují soukromý prostor, který sami obývají. (Hnilička, 2012)

Kritikem současného stavění a rozvoje urbanismu je Roman Koucký, který ve své knize *Elementární urbanismus* popisuje negativní prvky dnešního vývoje českých měst. Stejně jako Hnilička kritizuje rozvoj měst na předměstích. Mimoto není zastáncem ochrany čehokoliv, co není řádně opodstatněno. „A „*plechové boudy*“ postupně zaplňují periferie našich periférních měst. A proč? Protože se bojíme stavět ve městech.“ (Koucký, s. 13. 2006.) Snahu některých památkářů zakonzervovat centra měst a vytvořit tak skanzeny bez života shledává jako špatný přístup k urbanismu. Centra měst se mají doplňovat, hledat soulad mezi starým a novým a vrstvit tak, jak tomu doposud bylo. Z pouhého pokračování neplyne žádná nebo nová budoucnost. Nový vývoj spatřuje v intenzivním chaosu, který je neustále proměňující. (Koucký, 2006.)

Strategicky k veřejnému prostranství v posledních letech přistupuje město Praha. Hlavní město Praha zřizuje, jako svou příspěvkovou organizaci, Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR Praha). Speciálně pro problematiku veřejných prostranství bylo vytvořeno pracoviště Kancelář veřejného prostoru, které nyní spadá pod sekci Detail města. Jak sama vedoucí tohoto pracoviště architektka Pavla Melková říká, hlavním posláním této kanceláře je *„stručně řečeno prosazování a obhajování samotné existence veřejného prostoru, jeho důležitosti a zájmů.“* (Portál územního plánování hlavního města Prahy, © 2012)

Jedním z dokumentů, které Kancelář veřejného prostoru zpracovává, je manuál tvorby veřejných prostranství, který se zabývá principy a detaily tvorby veřejného prostoru. Na dokument nebo jeho části bude odkazovat územní plán nebo vyhláška o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze. (Portál územního plánování hlavního města Prahy, © 2012))

2.2 Hodnocení realizací ve veřejném prostoru

K hodnocení realizací ve veřejném prostoru ve větším měřítku slouží veřejné přehlídky a soutěže. Soutěž Evropská cena za veřejný prostor (European Prize for Urban Public Space) je vyhlašována ve dvouleté periodě a je pořádána Centrem současné kultury v Barceloně (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona). Hlavním cílem je rozpoznat a podporovat veřejný charakter městských prostor, který zajišťuje sociální rozměr těchto prostor. (Public space, © 2014)

V českém prostředí existuje soutěž Park roku a Zahrada roku a Grand prix Obce architektů, kde se mimo jiné udělují ceny v kategoriích, do kterých spadají i veřejná prostranství.

Historie soutěže Park roku a Zahrada roku sahá až do roku 1975, kdy se jmenovala Soutěž o nejlépe realizované sadovnické dílo roku. Od roku 2005 prošla soutěž změnami, které vyústily v rozdělení do dvou kategorií – Park roku a Zahrada roku. Zahrada roku hodnotí a oceňuje realizace soukromých zahrad a jiných menších realizací. Veřejnému prostoru se věnuje druhá kategorie Park roku. Do soutěže své realizace přihlašují sami realizátoři sadovnického díla se souhlasem majitele. Dle organizátorů je *„Důležitými kritérii pro hodnocení nejenom kvalita zahradnické práce, ale také soulad díla s okolím, respektování prostředí a přínos nového či rekonstruovaného díla pro životní prostředí. V soutěži se také hodnotí použití nejmodernějších technologií, celkový dojem, respektování ekologického potenciálu lokality, funkčnost a využitelnost sadovnického díla.“* (Svaz zakládání a údržby zeleně, © 2014) Z posledního ročníku 2013 vzešla vítězná realizace Obnova Sadů Československých legií ve Hranicích. (Svaz zakládání a údržby zeleně, © 2014)

Grand prix architektů, pořádána Obcí architektů, je národní cenou za architekturu. V této prestižní soutěži jsou udělovány ceny v několika kategoriích za architektonické realizace v předchozím roce. Grand prix architektů doprovází soutěžní přehlídka, která je realizována v panelové formě. Přehlídky, ze které jsou následně vybírány mezinárodní pětičlennou porotou vítězové, se mohou zúčastnit

čeští i zahraniční architekti, jejichž realizace byly uskutečněny v předchozím roce na území České republiky. Mimo soutěž je možné se zúčastnit se zahraniční realizací.

Soutěžní kategorie:

N - Novostavba

R - Rekonstrukce

I – Interiér (také realizace stálých výstav)

K - Krajinářská architektura a zahradní tvorba

U - Urbanismus

D - Architektonický design, drobná architektura a výtvarné dílo v architektuře

RD – Rodinný dům

Veřejné prostory mohou být zařazeny v kategoriích K - Krajinářská architektura a zahradní tvorba, U – urbanismus a D - Architektonický design, drobná architektura a výtvarné dílo v architektuře. Do kategoriie K jsou přihlašovány zejména realizace a rekonstrukce veřejných parků. Kategorii U – Urbanismus v kontextu veřejných prostor reprezentují revitalizace městských náměstí, vesnických návší a jiné úpravy parteru a veřejných prostranství. Do kategorie D - Architektonický design, drobná architektura a výtvarné dílo v architektuře jsou přihlašovány drobné architektonické prvky umístěné v parteru měst nebo v parcích. Mezi soutěžícími z posledních let se zúčastnily projekty rekonstrukce parku Chrpová v Praze 10, projekty Zvonice, studny a mobiliáře pro osadu Čínov u Klatov a rekonstrukce náměstí ve Frýdlantu. (Grand prix architektů, © 2014)

3 Urbanistický vývoj města Kolína

3.1 Morfologie města

Morfologii Kolína určuje zejména blízkost řeky Labe. Na otázku, proč Kolín vznikl právě zde, lze odpovědět také ve spojitosti právě s řekou. První hledisko je široká úrodná niva řeky Labe, která je typická pro její střední tok. Druhým pozitivem byl také přechod přes řeku. V tomto místě ji šlo snadno přebrodit. Podobně výhodné podmínky byly až v Týnci nad Labem. Okolí řeky se pak zvyšuje, ze severu vyvýšeninou na Zálabí a samotný střed města je na skalnaté terase nad řekou. Dalším faktorem ovlivňujícím terén Kolína jsou potoky, Pekelský potok a jeho přítoky ohraničují kolínský intravilán ze západu a potok Polepka naopak ukončují Kutnohorské předměstí na východě. (Kuča, 1998)

3.2 Založení města

Terén určil i raně středověkou situaci ve městě. Z výzkumů můžeme předpokládat, že na nejvyšším místě v Kolíně, tedy v okolí dnešního chrámu sv. Bartoloměje, se rozprostíralo hradiště. Druhé hradiště Hanín, rozkládající se na pravém břehu řeky východně od Zálabí, střežilo přechod přes řeku. Dalšími hradišti s rozsáhlým osídlením okolo nynějšího Kolína bylo Hradiště u Veltrub a Malín.

Archeologický průzkum z roku 1965 odhalil vykopávky okolo nynějšího chrámu sv. Bartoloměje, které můžeme datovat do 2. poloviny 9. století. Keramika zde nalezená odpovídá keramice slovanského osídlení. Lze předpokládat, že zde byl i románský kostel. (Kuča, 1998)

3.3 Relokace ve 13. století

Nový spád ve vývoji osídlení Kolína nastává na počátku 13. století. Po neúspěšném osídlení ve Starém Kolíně, které bylo podmíněné klášterní iniciativou a existencí kupecké osady, byly lokační záměry přesunuty do morfologicky výhodnější polohy dnešního Kolína (dříve Nového Kolína). Budování městské sítě za českých králů Václava I. a zejména Přemysla Otakara II. dalo vzniknout v 50. letech 13. století základní městské struktuře. V roce 1261 již existuje městské opevnění, které sloužilo jako vzorové pro další města. Spolu s lokací se začalo se stavbou farního chrámu sv. Bartoloměje a kláštera dominikánů. Předpoklad, že se město stane hornickým, se nesplnil, ale přesto Kolín prosperoval na těžbě stříbra v Kutné Hoře, protože se přes Kolín dováželo dřevěné uhlí a plavilo dřevo.

Půdorysně je městská lokace důsledně šachovnicová. Tato šachovnice zabírá strategickou polohu nad řekou. Pravoúhlá struktura nechala vzniknout křížení důležitých komunikačních směrů. Prvním z nich je trasa Praha – Český Brod – Čáslav a dále pak buď na Jihlavu a Vídeň, anebo na Chrudim, Olomouc či Brno. Tento směr pomyslně řeže Kolín ve východně-západním směru. Dnes jsou to ulice Kutnohorská a Pražská. Osu symetrie doplňuje dnešní ulice Kouřimská. Z důvodu příkrého svahu

ulice nemohla pokračovat, proto severní směr z náměstí se přesunul do SV rohu náměstí, kde pokračuje ulicí Husovou k řece a nyní i k mostu. Kromě hlavních ulic vedoucích do náměstí, jsou zde i koutové ulice, z nichž je asi nejzajímavější Zlatá ulička vedoucího do míst někdejšího židovského ghetta. Kolínské ghetto lze ohraničit dnešními ulicemi Na hradbách, Karolíny Světlé a právě Zlatá.

Fortifikaci města tvořil dvojité hradební okruh. V místě nad řekou byl hradební okruh prostý. Do města vedly čtyři brány, které byly na již zmiňovaných trasách. Jihovýchodní nároží zajišťovaly stěny chrámu sv. Bartoloměje a severozápadní pak stěny dominikánského kláštera.

Výstavba domů ve 13. století byla již kamenná, ale zejména pak velký požár v roce 1349 určil výstavbu pouze jako kamennou. V této době vznikly téměř všechny zděné domy ležící na náměstí nebo v jeho blízkosti. Přestavbou prošla i dominanta města chrám sv. Bartoloměje, na které spolupracovala i huť Petra Parlěře. (Kuča, 1998)

3.4 Kolínská předměstí

Jelikož město svou malou plochou neumožňovalo výskyt zemědělských usedlostí a umístění některých řemesel, vznikla okolo opevněného města předměstí, jejichž obyvatelé měli od roku 1331 stejná práva jako měšťané. Tyto předměstí můžeme definovat podle kostelů jako například špitální kostel v Kutnohorském předměstí (dříve Čáslavské). Další zajímavou sakrální stavbou byl gotický hornický kostel Všech svatých z roku 1292.

I na pravém břehu Labe vzniklo díky působení cisterciáků nové vesnické osídlení Mnichovice. Klášteru na řece patřily mlýny. Město si vždy vymáhalo právo, že vesnice patří Kolínu. Netrvalo dlouho a spory vyústily ve výkup práv na tuto vesnici, která degradovala pouze na kolínské předměstí bez svých předchozích privilegií. Od té doby Zálabské předměstí patří k městu, což mu umožnilo získat strategické Zálabské předměstí, z kterého hrozil útok z druhého břehu. (Kuča, 1998)

3.5 Změny během husitských nepokojů

Během husitských válek roku 1421 byl zničen klášter dominikánů. Do konce válek však na jeho místě byl postaven hrad hejtmana Bedřicha ze Strážnice. Již od počátku byl hrad chápán a budován jako správní budova nezávisle na městě. Okolo roku 1500 byl hrad zvětšen a přibýlo hospodářské předhradí a dvůr. (Kuča, 1998)

3.6 Po třicetileté válce

Během třicetileté války Kolín citelně trpěl. Po třicetileté válce z důvodů rekatolizačních snah byl vybudován kapucínský klášter v prostoru blízko kutnohorské brány do města. Zahrada kláštera zabrala celou náves Kutnohorského předměstí. Opačným procesem došlo ke zřízení nové předměstské vsi Císařevsi na místě bývalého kolínského dvora v blízkosti hradu. (Kuča, 1998)

3.7 Změny v dopravě v 18. a 19. století

Konec 18. století charakterizují významné změny v dopravě. V letech 1752-65 byla vystavěna nejstarší císařská silnice ze Saska do Vídně a tím Kolín odsunul do pozadí Kutnou Horu i Kouřim, co se týká dopravní dostupnosti. Ještě významnějším zásahem bylo zavedení železnice do Kolína v roce 1845. Jednalo se o nejstarší železnici vedoucí z Vídně do Prahy přes Olomouc. Kolín se dál rozvíjel jako významný komunikační uzel, když přibýly další tratě. Tyto změny vedly k posílení významu Kolína, ale nesly sebou i citelné změny v charakteru nábřeží. Jelikož nejpřirozenější vedení železnice je při řece, kde trať překonává nejmenší výškové rozdíly, byl stržen zbytek kolínského hradu a zlikvidovala se starší zástavba na severním břehu řeky a také mlýn. Nádraží je umístěno relativně daleko východně od centra města. Tento fakt byl výhodným pro rozvoj průmyslové části města navázané na železniční dopravu. Přítomnost železniční tratě v blízkosti řeky znemožnilo vytvoření kvalitního prostoru nábřeží. Se stavbou nádraží vždy souvisí i vyprofilování jedné ze spojnic nádraží a centra v nádražní ulici. Tato ulice zde z části chybí a nahrazuje ji ulice Kutnohorská. Od poloviny 19. století město výrazně rostlo na obou březích. Dopravní a komunikační osnova předměstí byla převzata a doplněna historizující blokovou zástavbou. (Kuča, 1998)

3.8 Vývoj města na počátku 20. století

Během počátku 20. století prudce vzrostl počet obyvatel. Tímto faktem byl podmíněn i rozvoj města a to zejména zástavby rodinnými domy. Tento rozvoj z části reguloval plán urbanisty Vladimíra Wallenfelse. Významným počinem byla stavba železobetonového Masarykova mostu v místě, kde byl předtím most dřevěný. Stavba mostu a modernizace železniční trati byly spojeny i se značnou regulací obou předmostí. Kolín byl v této době otevřený stavbě modernistických staveb a působili zde významní architekti jako je Jaroslav Fragner a Jindřich Freiwald. Jaroslav Fragner působil jako hlavní architekt ředitele Elektrárenského svazu středolabských okresů (ESSO), kterému v Kolíně navrhl rodinnou vilu a celý komplex kolínské elektrárny. Jindřich Freiwald vytvořil návrh kolínského divadla. (Kuča, 1998)

3.9 Konec 20. století

Kolín ve druhé polovině 20. století rozvíjel svoji průmyslovou základnu a s ní spojenou bytovou výstavbu. V této době vzniklo největší panelové sídliště mezi Pražským a Štítarským předměstím. Největší a co do vývoje města nejdrastičtější byla restrukturalizace dopravního systému města v 80. letech. Záměrem bylo snížit zátěž na Masarykově mostě a také v centru města. Místo velkého jižního obchvatu byla zvolena varianta vnitroměstská. Tato varianta zapříčinila demolici mnoha domů. Doplnil ji další nevhodný zásah a to stavba nového silničního mostu přes řeku, který rozrušil zástavbu Zálabí a také vytvořil nepříjemné prostředí pro pěší při obou předmostích. Nový most má kvůli požadavkům povodí velký profil a tím i sjezdy z něj

zaujímají velké území. Zbořením celého bloku v blízkosti náměstí se vytvořilo náměstí Republiky dnes využívané jako parkoviště. (Kuča, 1998)

Přes tyto zásahy si Kolín uchoval jako svou hodnotu historické centrum, které od roku 1989 získalo status městské památkové rezervace. (Nařízení vlády č. 54 Sb., 1989)

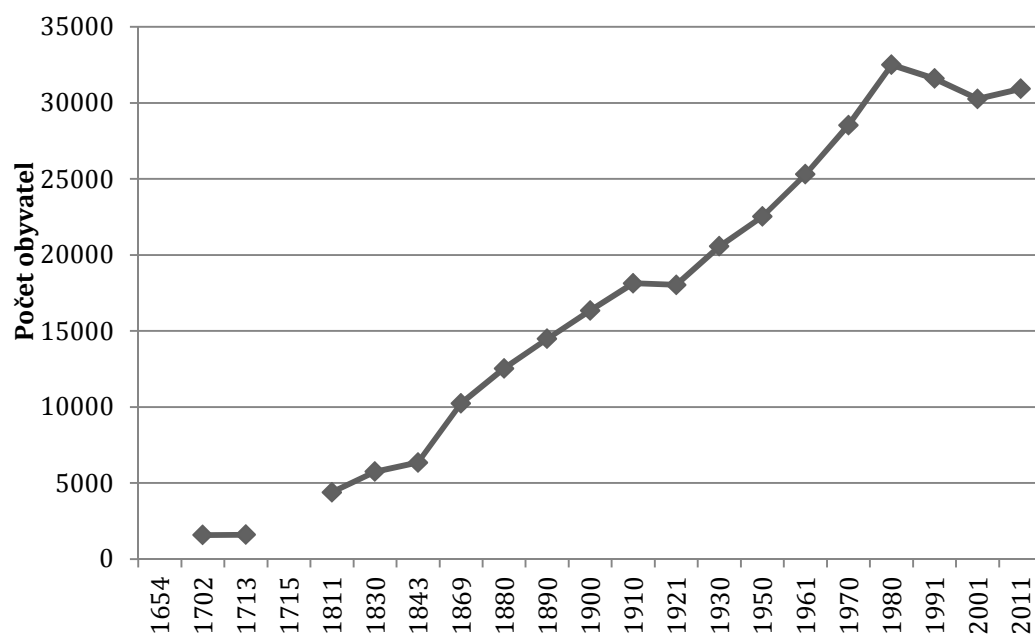
3.10 Vývoj obyvatelstva

Jedni z prvních obyvatel Kolína jsou Slované, kteří sídlili v hradišti okolo dnešního chrámu sv. Bartoloměje. Až do konce 14. století je město převážně německé. Trvalý obrat v sídelní struktuře znamenalo ovládnutí města Husity roku 1421. První záznamy o počtu nejprve domů existují z roku 1654, kdy bylo v Kolíně napočítáno 202 domů. Následující tabulka a graf znázorňují vývoj obyvatelstva mezi lety 1654 – 2011. Počet obyvatel a domů byl ovlivňován různými politickými, přírodními a sociálními událostmi jako jsou války, požáry, mory či letecké bombardování během 2. světové války. Důležitými milníky bylo zrušení nevolnictví (1781) a zrušení poddanství (1848), které změnily možnosti pohybu obyvatel a vlastnění půdy. (Kuča, 1998, Český statistický úřad, © 2014)

Roky	Obyvatelé	Domy
1654	-	202
1702	1577	-
1713	1602	-
1715	-	207
1811	4387	416
1830	5753	465
1843	6346	507
1869	10 239	745
1880	12 538	874
1890	14 481	1 085
1900	16 339	1 318
1910	18 138	1 565
1921	18 029	1 805
1930	20 568	2 748
1950	22 528	3 484
1961	25 301	3 652
1970	28 538	3 734
1980	32 501	3 805
1991	31 595	3 919
2001	30 258	3 958
2011	30 922	4 292

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel aglomerace Kolín 1654 - 2011 (Zdroj: KUČA,1998, Český statistický úřad © 2014)

Vývoj počtu obyvatel aglomerace Kolín

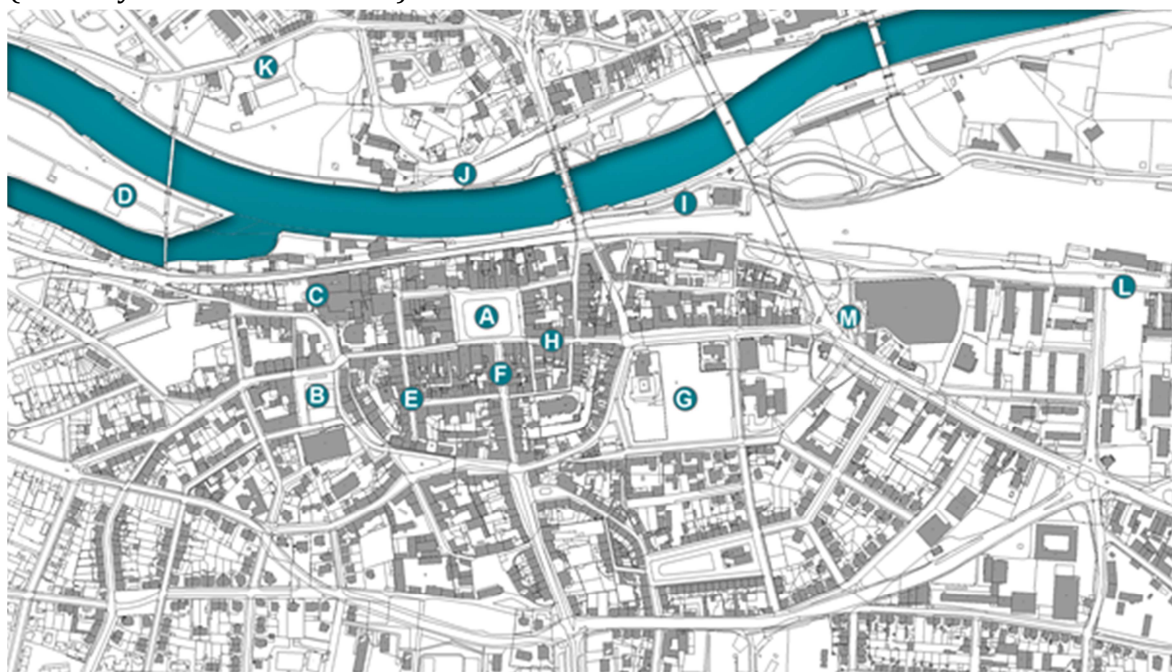

Obrázek 1 Vývoj počtu obyvatel aglomerace Kolín 1654 - 2011 (Zdroj: KUČA, 1998, Český statistický úřad © 2014)

4 Veřejné prostory ve městě Kolíně

4.1 Řešené území – centrální Kolín

Město Kolín během svého vývoje dosáhlo značné velikosti. V dnešní době je jeho rozloha se všemi katastrálními územími 34, 97 km² a počet obyvatel je přibližně 31 tisíc. Plošně je Kolín rozdělen na čtyři katastrální území – Kolín, Sendražice u Kolína, Štítary u Kolína a Zibohlavý. Z hlediska správy města se Kolín dělí na deset částí. Vybrané veřejné prostory řešené v této práci se nacházejí v katastrálním území Kolín a jedná se o části Kolín I – V. Vybraná veřejná prostranství jsou vybrána tak, aby reprezentovala jednotlivé veřejné prostory dle výše uvedených charakteristik. (Městský úřad Kolín © 2011)

Obrázek 2 Vybrané veřejné prostory města Kolín - souhrnná mapa (Zdroj: autor)

- A Karlovo náměstí
- B Náměstí Republiky
- C Areál zámku a pivovaru
- D Kmočův ostrov
- E Bývalé kolínské ghetto
- F Ulice Kouřimská (prostor u chrámu sv. Bartoloměje)
- G Komenského park (areál kláštera)
- H Ulice Kutnohorská
- I Levobřežní nábřeží (úsek Staré lázně – železniční zastávka Kolín – zastávka)
- J Pravobřežní nábřeží (úsek Pod skálou – pěší lávka na Zálabí)
- K Předprostor zimního stadionu
- L Předprostor Nádraží Kolín (v návaznosti na ulici Rorejcova)
- M Pasáž obchodního centra Futurum

4.2 Vybrané veřejné prostory

Karlovo náměstí

Obrázek 3 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Karlovo náměstí (obrázek č. 3) je jedním z nejstarších veřejných prostranství města. Jeho dispozice byly určeny středověkou lokací a typologie domů okolo náměstí jsou typické pro gotickou parcelaci. Dominantami téměř čtvercového náměstí jsou novorenesančně přestavěná radnice ve východní části, mariánský morový sloup a kašna z konce 19. století. Na téměř hektarovém náměstí jsou památkově chráněné měšťanské domy převážně barokního stylu, například dům U bílé labutě, U zlatého lva nebo U černého orla. Jižní hranu náměstí určují tři domy se společným loubím. Mezi lety 2005-2006 proběhla na náměstí rekonstrukce, která znamenala celkovou rekonstrukci inženýrských sítí, stavební práce spojené s podloží, výměnu povrchu náměstí a umístění nového mobiliáře a vysazení zeleně. Autorem projektu byla ing. arch. Jana Chmelová. Celkové náklady na realizaci rekonstrukce (bez projektové dokumentace, mobiliáře a zeleně) bylo 35 miliónů korun, z toho státní dotace 31,6 mil. Kč. Zadání rekonstrukce předcházela architektonická soutěž a následně byli osloveni čtyři architekti na vypracování projektu. Z obrázku č. 3 je patrné architektonické ztvárnění půdorysu a struktura povrchů na náměstí. V současné době je náměstí živým centrem města. (Archiweb, 2006)

Náměstí Republiky

Obrázek 4 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Náměstí Republiky (obrázek č. 4) bylo vytvořeno na počátku 20. století vybouráním celého bloku domů. Dnes slouží zejména jako parkoviště supermarketu a jako zastávka autobusu. Svým uspořádáním pěších a dopravních vazeb, celkovou dispozicí a absencí zeleně a městského mobiliáře působí neutěšeně. (Kuča, 1998)

Areál zámku a pivovaru

Obrázek 5 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Areál zámku a pivovaru (obrázek č. 5) se sestává z budov různého stáří a různého stupně devastace, které mezi sebou ukrývají prostor dvora. Areál se nachází ve východní části centra města v blízkosti Karlova náměstí. Objekt zámku je památkově chráněn. Poslední funkcí zámku byla výroba a distribuce piva. Pivovar již nefunguje a město Kolín tento areál pronajímá. Občanské iniciativy se od počátku nového století snaží o smysluplné využití objektů pro potřeby města a občanů. Jejich hlavní myšlenkou je vytvoření prostoru pro účely cestovního ruchu, podnikání a kulturních a občanských aktivit. Areál je zástupcem poloveřejného prostranství, které přímo sousedí s centrálním náměstím. (Neziskovky.cz, © 2005, Kolin.cz, © 2006)

Kmochův ostrov

Obrázek 6 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Kmochův ostrov (obrázek č. 6) slouží k rekreaci obyvatel a pořádají se zde kulturní akce, jako jsou koncerty, festivaly a oslavy. Nachází se na severním okraji Kolína a přístupný je z Pražského předměstí po lávce ze železniční zastávky anebo po visuté lávce ze Zálabí. Ostrov je svou charakteristikou blízky lesoparku, kde v jeho středu je vystavěn amfiteátr, kde se může uskutečnit hudební nebo divadelní produkce. (Oficiální portál města Kolín, 2013)

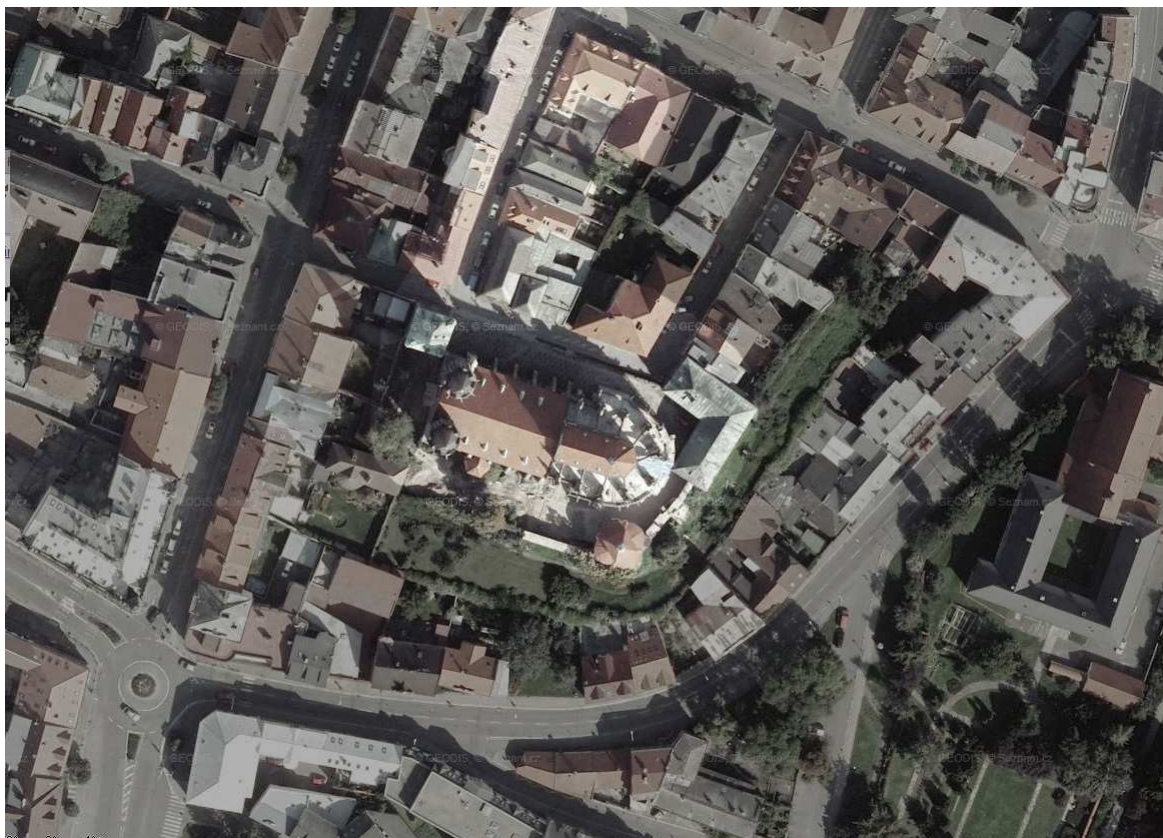
Bývalé kolínské ghetto

Obrázek 7 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Bývalé kolínské ghetto se rozprostírá mezi ulicemi Zlatá, Na Hradbách a Karolíny Světlé (obrázek č. 7). Svým charakterem se jedná o nejstarší stavby ve městě. Okolní zástavba zcela pohltila starou synagogu, která se nachází ve dvoře za Informačním centrem. Informační centrum také umožňuje prohlídky synagogy. Ve Zlaté ulici, jež je asi nejužší ulicí v celém městě, je situováno mnoho obchodů a služeb. (Kuča, 1998, Cesty a památky, © 2008–2013)

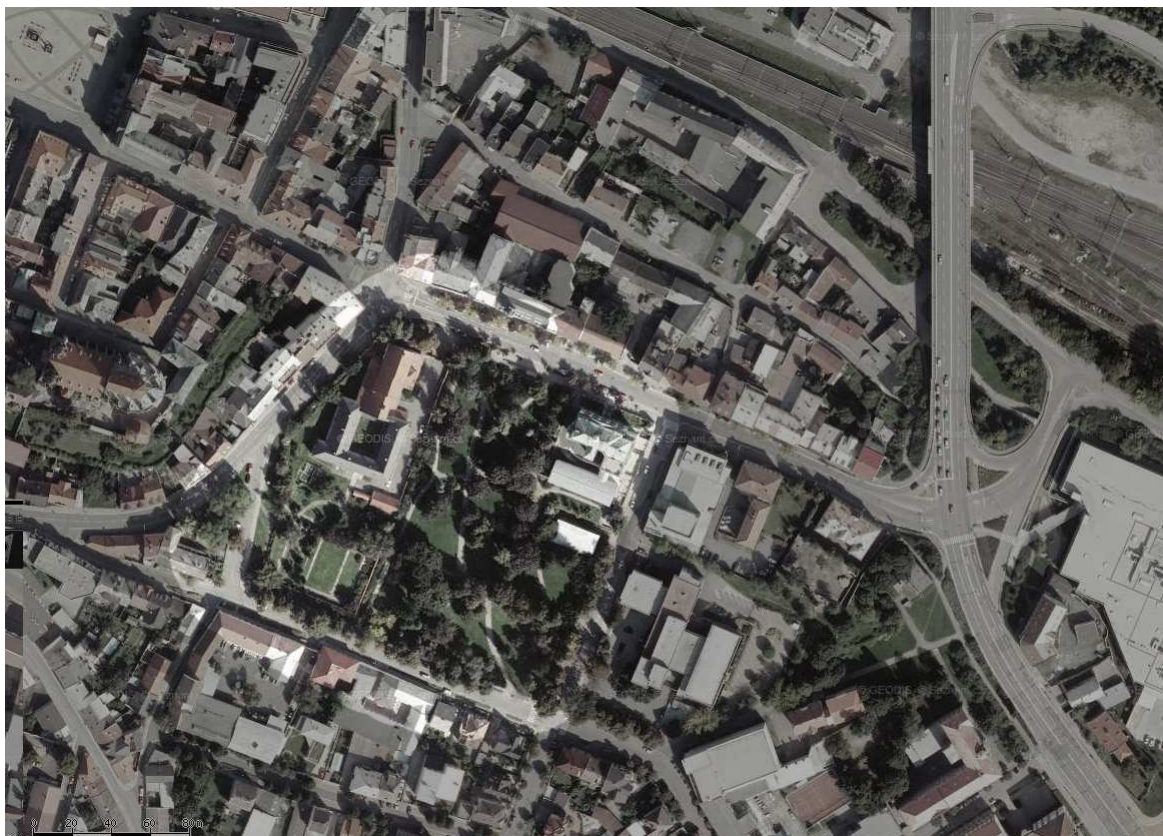
Ulice Kouřimská (prostor u chrámu sv. Bartoloměje)

Obrázek 8 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Ulici Kouřimskou (obrázek č. 8) lze považovat za obchodní třídu s bohatými službami v parteru. Jako jedna z hlavních ulic vedoucích z náměstí umožňuje přilákat mnoho nakupujících. Z Kouřimské ulice můžeme vstoupit do Brandlovy ulice, která je svých charakterem odlišná od Kouřimské. Brandlovu ulici určuje shluk kulturních a církevních staveb. Dominuje chrám sv. Víta, který přiléhá přímo k hradebnímu okruhu, protější stranu ulice zaujímají prostory Regionálního muzea v Kolíně – Červinkovský dům, Nová farní škola a Stará farní škola. (Kuča, 1998)

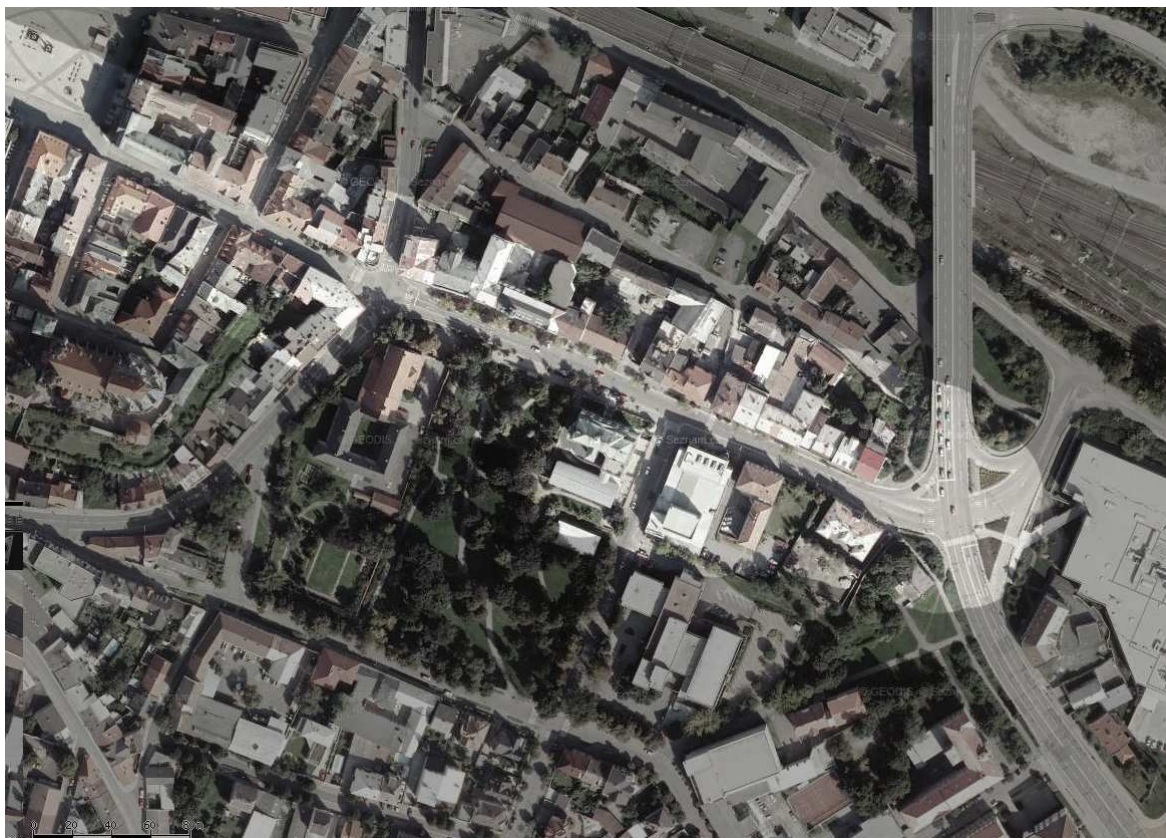
Komenského park (areál kláštera)

Obrázek 9 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

V místě dnešního parku Komenského byla dříve náves Kutnohorského předměstí. V roce 1661 do něj vstupuje výstavbou kláštera a kostela Nejsvětější Trojice řád kapucínů. Dnes má klášter (obrázek č. 9) upravenou zahradu, která je přístupná veřejnosti a navazuje na park. Další stavbou, která dnes vstupuje do čtvercového půdorysu parku, je budova banky. (Kuča, 1998)

Ulice Kutnohorská

Obrázek 10 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Ulice Kutnohorská (obrázek č. 10) je jedním z nejreprezentativnějších uličních prostorů Kolína, vedoucí z náměstí směrem k nádraží. Do jisté míry plní funkci tzv. Bahnhofstrasse. Ulice je dle charakteru i názvu pomyslně rozdělena na dvě části. Od náměstí k okraji hradeb, kde stávala kutnohorská brána, je zástavba nejstarší, některé domy ještě kopírují úzkou parcelaci typickou pro období gotiky, kdy byly domy stavěny, a tvoří semknutou ulici s obchodním parterem. Za bývalou branou již ulice vystupuje z centrálního města do Kutnohorského předměstí a rozšiřuje se v městský bulvár se dvěma stavbami celoměstského významu – městským divadlem a bankou. (Kuča, 1998)

Levobřežní nábreží (úsek Staré lázně – železniční zastávka Kolín – zastávka)

Obrázek 11 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Tento dlouhý úsek nábreží je charakteristicky dotčen výstavbou železnice, která zde zanechala významné jizvy (obrázek č. 11). Začátek nábreží je širším prostranstvím s dominantní secesní stavbou z počátku 20. století – Staré lázně, dnes klub a restaurace. U mostu se dělí na dvě výškové úrovně, kde spodní slučuje místní silniční spojkou a železniční trať. V horní části leží předmostí Masarykova mostu, které je menší křižovatkou. Za mostem se ulice stává velmi úzkou bez vhodného chodníku pro pěší, která je sevřena zástavbou při břehu a železniční tratí. Od centra města je oddělena vysokým svahem, kde můžeme zaznamenat zbytky středověké zástavby, která byla kvůli železnici stržena. Nábreží končí v místech železniční zastávky, kde již není možné dál pokračovat v označení nábreží. V této části je možné překonat jak slepé rameno Labe, ale také celou řeku směrem do Zálabí a na Kmočův ostrov. (Kuča, 1998)

Pravobřežní nábreží (úsek Pod skálou – pěší lávka na Zálabí)

Obrázek 12 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Podskalské nábreží (obrázek č. 12) se svým charakterem blíží spíše přírodnímu nábreží. V prostoru u Masarykova mostu klesá pod svah s nejstarší zástavbou Záběhlic a věží zvanou Práchevna. Pokračuje po proudu řeky až k bývalému mlýnu, kde se z povrchové cesty stává užší asfaltová cesta. V širší části je povrch rozdělen na asfaltový a z žulových kostek, patrně pro rozlišení pěších a cyklistů či bruslařů, což dodává místu příjemný pocit bezpečí. Zeleň je zde přírodního charakteru, s pravidelnými úpravami. Jednoznačným pozitivem je jeho možnost využití pro rekreaci obyvatel, pro procházky nebo jízdu na kole. Nábreží je spojnicí pro obyvatele, kteří míří dále za rekreací ke sportovním areálům na Záběhlic, do lesoparku Borky a je součástí Labské cyklotrasy.

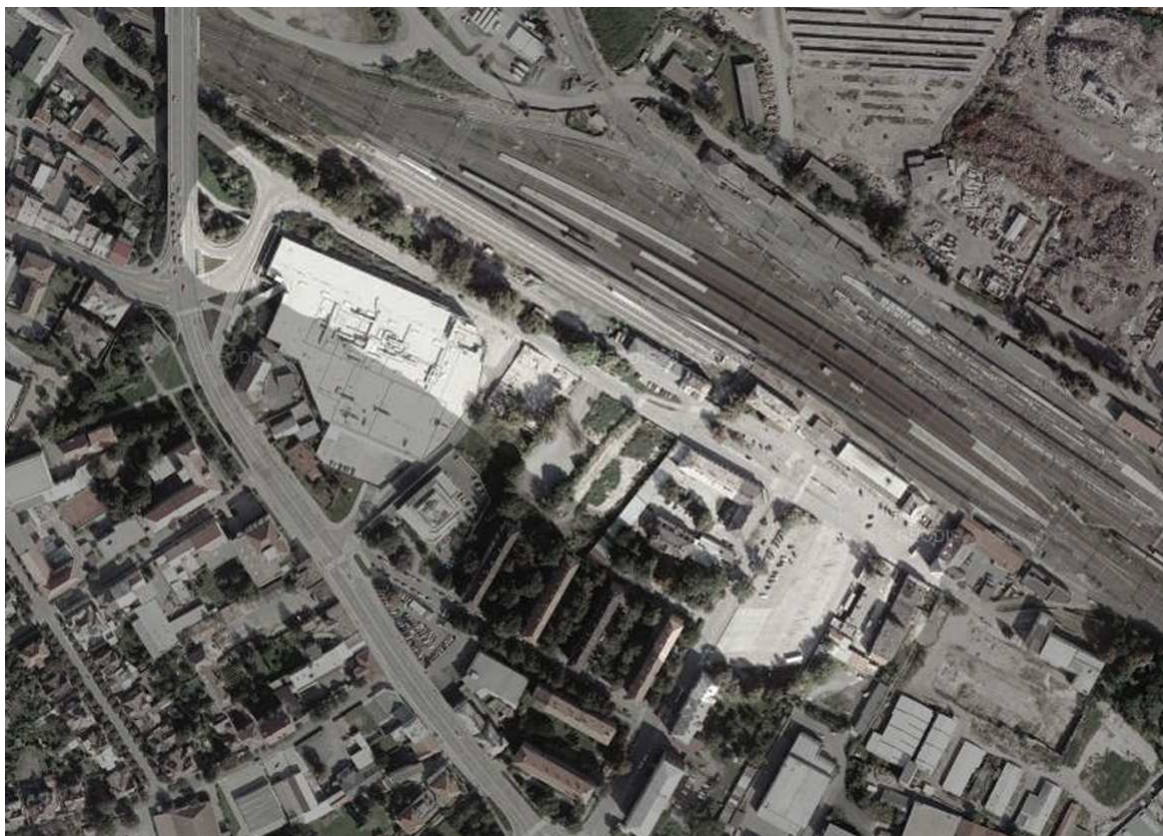
Předprostor zimního stadionu

Obrázek 13 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Předprostor zimního stadionu (obrázek č. 13) reprezentuje veřejný prostor před monofunkční veřejnou stavbou. Zimní stadion byl postaven v roce 1955 a s kapacitou 14 000 míst byl největším zimním stadionem v Evropě. Po zastřešení v roce 1979 snížil svou kapacitu na současných 4 500 míst (z toho 1 500 míst je k sezení). Původní městský zimní stadion byl v roce 2009 převeden pod akciovou společnost Správa městských sportovišť Kolín. Prostorové uspořádání odpovídá klasickému rozložení veřejné stavby v městském prostoru – stavba ustupuje od uliční čáry a nechává před sebou rozptylný prostor, který je dnes využívám pro dopravu v klidu, která zabírá celý prostor. Prostor je příjemně upraven, je zde vysázena bodová zeleň odpovídající stromořadí v ulici a dlažba je z drobné žulové kostky, která odpovídá drobnému měřítku okolních staveb. Během běžného provozu doprava v klidu nijak nekoliduje s pěším provozem, problém nastává během větší zátěže při sportovních utkáních, kdy je prostor přeplněn jak lidmi, tak automobily. (Zimní stadion Kolín, © 2009 - 2013)

Předprostor Nádraží Kolín (v návaznosti na ulici Rorejcova)

Obrázek 14 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Patrně nejproblematictější veřejný prostor ve městě, kde se zdržuje denně nejvíce lidí. Jak je patrné z obrázku č. 14 nádraží a jeho předprostor slučuje železniční, autobusovou a městskou autobusovou dopravu. Plocha pro autobusy a jejich stání je pro dnešní provoz naddimenzována a parkoviště zabírají velkou plochu, která není dostatečně využívána. Dalším problémem je pěší provoz, který je nedostatečně řešen a v některých momentech je i nebezpečný pro chodce. Jedinou pěší spojnici s centrem je ulice Rorejcova, která má spíše charakter silnice než městské ulice.

Pasáž obchodního centra Futurum

Obrázek 15 (Zdroj: Mapy.cz © 2014, autor)

Netradiční zástupce veřejného prostoru je jistě pasáž obchodního centra (obrázek č. 15). Margaret Crawfordová ve své knize *Svět v shopping mallu* popisuje závislost obyvatel amerických měst na shopping mallech. Zejména popisuje jejich vliv na malá města, downtowny velkých měst a také na jednotlivé osoby. Shopping mally dokáží suplovat pocit příjemného veřejného prostoru s mnoha doplňujícími funkcemi jako je zábava, nakupování či odpočinek. Proto se i čas strávený v shopping mallu může prodloužit na dlouhé hodiny. (Sennett, 2012) V českém měřítku shopping mally nedosahují takových velikostí, ale vliv na obyvatele měst a města samotná je značný.

Specifikem kolínského obchodního centra Futurum je, že místně leží na spojnici náměstí – nádraží. V době rozkvětu železnice se stávaly tzv. nádražní ulice velmi významnými a ekonomicky úspěšnými místy. Příkladem toho může být Karmarschstrasse v Hannoveru, která byla roku 1890 probourána historickým centrem tak, aby propojila hlavní náměstí s nádražím. V Kolíně nikdy nádražní ulice nefungovala tak, jak by měla. V jisté míře ji nahrazuje již zmiňovaná ulice Kutnohorská a na ní navazující ulice Rorejcová. Nákupní centrum se nachází přímo na jejich spojnici a svou vnitřní pasáží obě ulice spojuje. Prostorovým negativem nákupního centra je jeho otevírací doba (9-21 hodin), která blokuje plynulý průchod během celého dne. Spíše sociálním negativem je primární zaměření na komerční sféru obchodu a služeb, což omezuje polyfunkční rozmanitost na velké ploše. (Futurum Kolín © 2008, Kiesow, 2012)

5 Územní plánování v České republice

5.1 Nástroje územního plánování

Územní plánování v České republice se řídí podle stavebního zákona 183/2006 Sb, o územním plánování a stavebním řádu. Úrovně územního plánování jsou hierarchicky rozděleny a odpovídají rozdělení územních celků. Základními úlohami územního plánování je kontinuální a komplexní řešení funkčního využití území, stanovení zásad pro jeho využití a organizaci a věcné a časové koordinování činností ovlivňujících rozvoj území. (Maier, 2004)

Stavební zákon a jeho vyhláška o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti 500/2006 Sb, o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti uvádí tři nástroje územního plánování:

- územně plánovací podklady (ÚAP),
- územně plánovací dokumentace (ÚPD),
- územní rozhodnutí (ÚR).

Územně plánovací podklady zastřešují dva typy dokumentů. Územně analytické podklady, které zjišťují a vyhodnocují stav daného území, a územní studie, ve které je možno ověřit změny ve využití území. (183/2006 Sb., 2006)

5.2 Územně analytické podklady (ÚAP)

Územně analytické podklady (dále ÚAP) jsou mapové a textové podklady, které jsou podkladem pro zpracovatele územně plánovací dokumentace v různých stupních. V ÚAP lze sledovat čtyři roviny pohledů na dané území. Prvním je vyhledání hodnot území, které mohou zahrnovat památkově chráněné lokality, přírodní chráněné oblasti, nemusí se jednat pouze o zákonem chráněné prvky. Nejpodstatnějším dokumentem je vyhledání limitů území, které obsahuje širokou škálu hledisek. Jedná se zejména o ochranu veřejného zájmu, vyloučení nebo naopak podmínění umístění staveb v určitém území nebo jiná opatření rozvoje území. Limity, které se běžně vyskytují, jsou například ochrana lesní a zemědělské půdy, ochrana vodních zdrojů, ochrana přírody, ochrana proti povodním, ochrana nerostných surovin nebo ochrana památek. Z pravidla tyto limity reprezentují ochranná pásma jednotlivých chráněných prvků. Další podkladem je dokumentace záměrů v území. Komplexním výkresem je problémový výkres, který sdružuje všechny předchozí dokumentace a vyznačuje jejich střety a závady. (183/2006 Sb., 2006, 500/2006 Sb., 2006)

Územně analytické podklady jsou nutným podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace a vypracovávají se na dvou úrovních a to krajské a obecní. Pořizovatel, tedy orgán státní správy, je povinen ÚAP aktualizovat průběžně a každé dva roky pořídí celkovou aktualizaci. (183/2006 Sb., 2006)

5.3 Územní studie (ÚS)

Územní studie navrhuje a posuzuje možná řešení problémů v území a její vyhotovení je možné zakotvit v ÚAP. (Zákon 183/2006 Sb., 2006)

5.4 Politika územního rozvoje (PÚR)

Politika územního rozvoje stojí jako samostatný dokument na vrcholu hierarchie nástrojů územního plánování. Určuje strategické cíle územního rozvoje celé České republiky. Při tvorbě Politiky územního rozvoje se využívá ÚAP. PÚR je závazná pro zásady územního rozvoje. (Zákon 183/2006 Sb., 2006)

5.5 Územně plánovací dokumentace (ÚPD)

Územně plánovací dokumentace sdružuje návrhové dokumenty různých měřítek a podrobností. Na krajské úrovni se vypracovávají zásahy územního rozvoje (ZÚR), které vytyčují strategické regionální osy a centra, priority při zajištění trvale udržitelného rozvoje a sleduje hospodárné využití území.

Pro obecní úroveň i měřítko se vyhotovuje územní plán (ÚP), který již pracuje se základní koncepcí rozvoje daného města. Územní plán hledí na plošné a prostorové uspořádání, ochranu hodnot (z ÚAP), uspořádání krajiny, koncepci veřejné infrastruktury a vymezení zastavěného i zastavitelného území. Územní plán zpřesňuje rozvoj města v souladu s PÚR a se ZÚR (v případě aktualizace je nutné ho přepracovat). Oba dokumenty se musí každé dva roky aktualizovat. (Zákon 183/2006 Sb., 2006, Maier, 2004)

5.6 Regulační plán (RP)

Regulační plán (RP) přistupuje již k regulaci přímo pozemků a jednotlivých parcel. Účelem regulačního plánu je regulace užití každého pozemku, umístění a prostorové uspořádání staveb a infrastruktury. Je vhodný pro stabilizované území nebo pro území s jasnou perspektivou rozvoje. Jeho grafická část se zpravidla zpracovává v měřítku katastrálních map 1:1000.

V praxi existují tři typy RP:

- zastavovací (pro zastavěné území)
- asanační (pro zastavěné území)
- regulace krajiny (pro nezastavitelné území). (Zákon 183/2006 Sb., 2006, Ústav územního rozvoje, 2008)

V regulačním plánu je možné využít následující nástroje:

- Vymezení bloku a parcelace

Při vymežování pozemků se dbá na to, aby každý pozemek měl stejně hodnotný přístup k ulici. Specifickým nástrojem je uliční čára, která definuje hranici mezi veřejným a soukromým pozemkem.

- Funkční využití

Z územního plánu je dáno přípustné a podmíněné využití pozemků, v regulačním plánu je dále specifikováno. V rámci funkčního využití je možné definovat podobu veřejných prostor – směry komunikací, šířku vozovky a chodníku, tvar a polohu volného prostranství. V této fázi je také určen typ zeleně – liniová, bodová, travníky, pěstěné záhony.

- Plošná a prostorová regulace

Pomocí plošné a prostorové regulace je možno určit podobu budoucího zastavění. Prostředky pro regulaci jsou stavební čára, která ukazuje rozhraní zastavěné a nezastavěné části. Podle volby druhu stavební čáry, vnější nebo vnitřní, otevřená nebo uzavřená, závazná nebo nepřekročitelná, je definován typ zástavby jako bloková, volně stojící domy, domy s předzahrádkami, atd.. Tento nástroj je vhodný pro tvorbu poloveřejných a polosoukromých prostranství, jako jsou vnitřní dvory a polodvory, předzahrádky a jiné.

- Výška staveb

Výška staveb reguluje podlažnost, lze využít zafixování výšky atiky či hřebene. Pro veřejné prostory výška staveb určuje jejich oslunění.

Dalšími nástroji, jako jsou například tvar a orientace střechy, definujeme finální podobu domů a na veřejný prostor nemá větší vliv. (Ústav územního rozvoje, 2008)

Územní rozhodnutí (ÚR)

Územním rozhodnutím je rozhodnutí o:

- a) umístění stavby nebo zařízení (dále jen "rozhodnutí o umístění stavby"),
- b) změně využití území,
- c) změně vlivu užívání stavby na území,
- d) dělení nebo scelování pozemků,
- e) ochranném pásmu. (500/2006 Sb., 2006)

6 Územně plánovací dokumentace města Kolína

6.1 Územní plán

Zadavatelem zpracování územního plánu Kolína je město Kolín, pořizovatelem dokumentace je Městský úřad Kolín, Odbor regionálního rozvoje, oddělení územního plánu. Poslední změny do územního plánu byly zpracovány v srpnu 2012 architektem Pavlem Krolákem. Územní plán byl dle stavebního zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu zpracován pro zastavěné území města Kolína. V tomto rozsahu byly vypracovány hlavní a koordinační výkres a výkres technické infrastruktury. Urbanistická koncepce definuje plochy s rozdílným způsobem využití, jako je bydlení, rekreace, občanské vybavení, veřejný prostor, infrastruktura dopravní a technická, výroba a skladování. Pro nezastavěné území počítá s plochami rekreace, smíšeného nezastavěného území, zemědělskými, lesními a vodními. Toto členění ploch podmiňuje jejich prostorový rozvoj a využití. Podmínky využití jsou rozděleny na hlavní využití, přípustné a nepřípustné využití území, činnosti a stavby a pravidla pro prostorové uspořádání a podmínky.

S veřejným prostorem přímo souvisejí plochy R1 – Sportovní a rekreační plochy, VP1 – Veřejný park, parkově upravené plochy a VP2 – Veřejná zeleň. Veřejná prostranství ve městech nejsou primárně funkčně vymezena jen těmito plochami. Veřejný prostor může být (dle vymezených prostranství města Kolína) místní komunikací s upraveným režimem, technickou plochou s indexem konkrétní funkce, smíšeným městským nebo centrálním územím, plochou objektů dopravní vybavenosti, obslužnou sférou, doprovodnou a rozptýlenou zelení nebo jejich kombinací. (183/2006, 2006, Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Sportovní a rekreační plochy

Hlavní funkcí území vymezeného pro sportovní a rekreační plochy je mimo sport a rekreaci také kombinace s dočasným ubytováním.

Přípustná využití území, činnosti a stavby:

- odstavení vozidel,
- podnikatelská činnost související se sportovní a rekreační činností,
- dočasné ubytování,
- sportovní plochy,
- trvalé bydlení správce,
- účelové a místní komunikace.

Nepřípustná využití území, činnosti a stavby:

- trvalé bydlení v bytových nebo rodinných domech,
- zemědělská a lesní výroba,
- stavby pro rodinnou rekreaci nad 25 m².

Pravidla pro prostorové uspořádání budou stanovena dle konkrétního záměru, území bude zatravněno a ozeleněno, vyřešeny budou parkovací stání pro odstavení vozidel. Dále bude vyřešena společná likvidace splašků do čističky odpadních vod a protipovodňové opatření.

Předprostor zimního stadionu je vymezen touto funkcí. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Veřejný park, parkově upravené plochy

Hlavní náplní tohoto území je rekreace v oddechovém prostoru, který je utvářen udržovanou zelení. Důraz je zde kladen na bezpečný pobyt, dostatečný průchod a živé pěší cesty.

Přípustná využití území, činnosti a stavby:

- veřejný park,
- doplňkové stavby dočasného charakteru do 16 m² sloužící k rekreačnímu poslání parku,
- hřiště,
- pasivní rekreační pobyt,
- rekreační pobyt na loukách,
- pěší cesty a samostatné cyklostezky,
- zeleň parku s intenzivní zahradnickou údržbou,
- místní a účelová komunikace s patřičným omezením,

Pravidla pro prostorové uspořádání se týkají návrhu, založení a údržby zeleně s důrazem na odbornost a trvalost. Doporučuje se osadit drobnou architekturou umožňující rekreační pobyt.

Komenského park (areál kláštera) je územním plánem určen jako plocha veřejného parku, parkově upravené plochy. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Veřejná zeleň

Hlavním posláním veřejné zeleně je vytvoření uceleného prostoru pro každodenní rekreaci s důrazem na nezbytnou údržbu.

Přípustná využití území, činnosti a stavby:

- veřejná plocha zeleně (park, zahrada, louka),
- plochy a zařízení pro sport,
- pasivní i aktivní rekreační pobyt,
- pěší cesty, chodníky,
- cyklistické cesty,
- místní a účelové komunikace s upraveným režimem.

Pravidla pro prostorové uspořádání se shodují s předchozím vymezením ploch pro veřejný park. Mezi prostory vymezené touto funkcí se řadí Kmochův ostrov a Pravobřežní nábreží (úsek Pod skálou – pěší lávka na Zálabí). (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Místní komunikace s upraveným režimem

Dominantní činností je zde intenzivní pěší provoz typický pro centra občanské vybavenosti. Pěší provoz je možno doplnit cyklistickou dopravou a obslužnou automobilovou s možností odstavení automobilu.

Přípustná využití území, činnosti a stavby:

- místní automobilová a cyklistická doprava s omezeným režimem,
- odstavení vozidel na vymezených místech,
- pěší provoz,
- doprovodná zeleň,
- plochy pasivního oddechu,
- drobné stavby sloužící k zajištění občanské vybavenosti,
- trasy městské hromadné dopravy,
- kruhové křižovatky.

Pravidla pro prostorové uspořádání jsou limitována rychlostí na komunikaci 20 km/hodinu. Karlovo náměstí, ulice Kutnohorská a Kouřimská jsou zařazené do ploch dopravní infrastruktury místní komunikace s upraveným režimem. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Technické plochy s indexem konkrétní funkce

Tyto technické plochy umožňují pouze hlavní (rozvodna, retenční nádrž nebo čistírna odpadních vod) nebo přípustné využití. Vždy to, které charakterizuje určitý index. V případě Náměstí Republiky se jedná o odstavení vozidel. Toto striktní vymezení je velmi limitující a neposkytuje jinou možnost využití. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Smíšené městské území

V případě areálu zámku a pivovaru se jedná o plochy smíšeného městského území, které dovoluje benevolentně vymezit funkci těchto území. Mezi tyto funkce patří hromadné bydlení, podnikatelská činnost, dočasné ubytování nebo plochy zeleně a účelové komunikace. Naopak omezení plynou z charakteru plochy, která má vytvářet zahuštěný městský prostor, a tedy jsou vyloučeny stavby pro individuální rekreaci, podnikatelská činnost náročná na logistiku nebo velkovýroba a průmyslové objekty. Prostorově omezující je parametry výšky nepřesahující čtyři nadzemní podlaží. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Smíšené centrální území

Podobně vymezeným územím jsou i plochy smíšeného centrálního území. Jedná se o stejné území, které se nachází v regenerační zóně města. Opět je zde patrný výčet mnoha funkcí, které umožňují rozvíjet městské aktivity. Mezi vybranými prostory jsou jako centrální území vymezené bývalé kolínské ghetto a plochy přiléhající k ulicím Kouřimská a Kutnohorská. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Plochy objektů dopravní vybavenosti

Předprostor Nádraží Kolín (v návaznosti na ulici Rorejcova) spadá do plochy objektů veřejné vybavenosti, která svým určením plní jasně základní funkci dopravní infrastruktury. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Obslužná sféra

Pasáž obchodního centra Futurum a tedy celý obchodní dům jsou na území, kterému územní plán přiřkl funkci obslužná sféra. Tyto plochy primárně slouží podnikatelské činnosti a zajištění občanské vybavenosti, jako je obchod, veřejné stravování a kulturní zařízení. (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

Doprovodná a rozptýlená zeleň

Levobřežní nábreží (úsek Staré lázně – železniční zastávka Kolín – zastávka), které přiléhá k městskému jádru, leží na plochách doprovodné a rozptýlené zeleně. Což je v tomto případě méně vhodné, protože území je velmi blízko centru města a bylo by vhodnější mu umožnit se rozvíjet s přidělením reprezentativnějšího charakteru (např. veřejná zeleň). (Oficiální portál města Kolín, 2011a)

6.2 Regulační plán

Město Kolín v roce 2005 schválilo regulační plán městského historického jádra obecně závaznou vyhláškou č. 2/2005, o závazné části regulačního plánu městského historického jádra Kolín. Pořizovatelem regulačního plánu je město Kolín a zpracovatelem je ing. arch. Dáša Tůmová. Hranice řešeného území se téměř shoduje s hranicí MPR Kolín. Oproti MPR reguluje i přiléhající prostor nábreží s částí železniční tratě. Nábreží je schematicky zakresleno jako architektonické nábreží, doplněno liniovou zelení a místem pro zřízení přístaviště. Tento fakt je jasným signálem, že vedení města má snahu řešit situaci se zanedbanými, avšak atraktivními veřejnými prostory. Hlavními důvody pro zpracování tohoto dokumentu bylo usměrnění a určení jasného rámce dalšího územního a stavebního rozvoje v historickém centru města Kolín. Hlavní cíle regulačního plánu v sobě spojují principy sociální, ekologické, ekonomické i estetické. Můžeme mezi nimi nalézt cíle vytvoření praktického podkladu pro územní a stavební rozvoj území, stabilizaci obytné funkce města, vytvoření jasných podmínek pro vstup investorů, umožnění rozvoje městotvorných funkcí, zajistit žádoucí prosperitu podnikatelských aktivit, vytvoření příznivého prostředí pro aktivity cestovního ruchu a v neposlední řadě i zvýšení kvalit životního prostředí.

Samotný regulační plán obsahuje textovou i grafickou část. Závazná textová část zahrnuje funkční regulaci s regulativy funkčního využití území (A), prostorovou regulaci s regulativy prostorového uspořádání (B), územní limity jako ochranné režimy (C) a vymezení ploch pro veřejně prospěšné stavby (D).

Funkční regulace specifikuje hlavní, přípustné a nepřípustné využití území a graficky je vymezuje v hlavním výkrese č. 1 v měřítku 1:1000. Práce s veřejným prostorem je zde zmíněna v částech o místních obslužných a zklidněných komunikacích, pěších zónách a chodnících, o plochách vnitrobloků a o vodních plochách, o veřejné zeleni či zeleni s omezeným přístupem.

Základními podmínkami pro prostorovou regulaci jsou stavební podmínky zástavby (nové, rekonstrukce) a regulace veřejného prostoru (provoz a uspořádání uličních prostorů). Závazné jsou podmínky pro umístění staveb a vymezení ploch zástavby z důvodů jednoznačné ochrany historického půdorysu a struktury zástavby a historické parcelace. Směrnými podmínkami jsou pak podmínky na požadovaný vzhled zástavby, jako je architektonizace štítu nebo zásady pro použitý materiál. Směrné regulativy též vymezují bodovou a lineární zeleň, která má být navrhovaná vzhledem k prostorovému uspořádání objektů a jejich vchodům, vjezdům a fasádám.

Takto kvalitně zpracovaný regulační plán nastiňuje jasnou koncepci, jak zacházet s významným veřejným prostranstvím. (Obecně závazná vyhláška 2/2005, 2005, Oficiální portál města Kolín, 2011b)

6.3 Specifika městské památkové rezervace

Městská památková rezervace města Kolín (MPR) byla vyhlášena prohlášením vlády č. 54/1989 Sb, o prohlášení historických jader měst Kolína, Plzně, Brna, Lipníku nad Bečvou a Příboru za památkové rezervace. Prostorově je ohraničena ulicemi Politických vězňů, Na Valech, Mostní, Sokolská a ohradními zdmi pivovaru a opěrnou zdí železnice. Ochranné pásmo MPR není v tomto případě určeno. Obecný pojem městská památková rezervace je ukotven v památkovém zákoně č. 20/1987 Sb, o státní památkové péči a tedy i na MPR Kolín se vztahují jeho podmínky ochrany. (Nařízení vlády 54/1989, 1989)

Odlišná je práce se směrnými prostorovými regulativy regulačního plánu. Směrné regulativy vycházejí z metodiky, která se nazývá Plán památkových zásad a stanovuje se tak rozsah stavebních úprav na objektech dle jejich hodnoty. Metodika dělí objekty na objekty k ochraně – kulturní památky, ostatní objekty k ochraně, objekty k zachování, objekty k transformaci, objekty k demolici a vnitroblok k přestavbě. Směrné regulativy také určují pohledovost objektů, regulativy o korekci střechy, podkrovních vestavbách, použitím materiálu či zvýrazněním pohledového štítu nebo fasády.

Limity ve využití území z obecně platných předpisů jsou v regulačním plánu zakresleny a v textové části popsány. Je jimi již zmiňovaná MPR, požadavky na archeologický průzkum, nemovité kulturní památky a důležité areály. Mezi nimi můžeme najít areál národní kulturní památky – kostel sv. Bartoloměje s budovami a pozemky, areály kulturních památek (areál zámku, areál arciděkanství, areál radnice a areály měšťanských dvojdomů a domu č.p. 31). Podobným způsobem je do regulačního plánu zanesen soubor městské fortifikace (hradební opevnění s baštou). (Obecně závazná vyhláška 2/2005, 2005)

7 Vybrané veřejné prostory města Kolína jako možné ekonomické zdroje

7.1 Zábor veřejného prostranství

Město Kolín, jako majoritní vlastník veřejných prostor, může požadovat zaplacení finančního poplatku za zábor veřejného prostranství nebo veřejné zeleně. Vybírání poplatku za zábor veřejného prostranství upravuje obecně závazná vyhláška města Kolín 3/2011 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství. Výkon správy poplatků zajišťuje Městský úřad Kolín. Předmětem poplatku je zvláštní užívání veřejného prostranství, jako je provádění výkopových prací, umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb, umístění stavebního či reklamního zařízení a mimo další také pro pořádání kulturních, sportovních a reklamních akcí nebo pro potřeby filmových a televizních děl. Poplatek je ušetřen organizátor akcí, jejichž výtěžek jde na charitativní nebo veřejně prospěšné účely, nebo pokud se jedná o shromáždění podle zákona o shromažďování. Poplatek se také nevyměňuje, pokud je organizátorem akce město Kolín nebo organizace městem zřízené. Vyhláška definuje veřejné prostranství jako náměstí a ulice s přilehlými chodníky včetně ostatních ploch (podchody, podloubí, zeleň). Ve svém znění přímo vypisuje, které ulice jsou zahrnuty do placených veřejných prostranství. Pro poplatníka platí ohlašovací povinnost 15 dnů před plánovanou akcí. Na základě ohlášení se vypočítává poplatek ze záboru dle zabraných metrů čtverečních (viz tabulka č. 2). Pokud se jedná o zábor veřejné zeleně, je nutné kontaktovat smluvního správce zeleně a vyžádat si jeho povolení. V obou případech poplatek vypočítává Odbor regionálního rozvoje a územního plánování, Oddělení správy a evidence městského majetku. Poplatek za zábor veřejného prostranství je rozpočtovým nástrojem obce, nikoliv státu, proto město získá tyto finanční prostředky přímo do svého rozpočtu. Poplatek má dvě základní funkce – regulační a fiskální. Regulací obecně rozumíme omezení délky a rozsahu zvláštního užívání veřejného prostranství. Fiskální funkcí je již zmíněný příjem rozpočtu obce. (Obecně závazná vyhláška 3/2011)

V tabulce č. 3 je odhadnut denní výnos města ze záboru veřejného prostranství během městských trhů. Modelován je příklad 20 stánků o přibližné ploše 4 m², kdy celkový denní výnos je 800 Kč.

Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství	Výše poplatku
(1) Za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje a služeb a to: a) při prodeji ovoce, zeleniny, květin, zemědělských a zahradnických výpěstků b) při prodeji nebo poskytování služeb na veřejných prostranstvích před provozovnou v zóně za každý stolek nebo pult	10 Kč/m ² /den 200 Kč/měsíc 100 Kč/měsíc

c) při prodeji nebo poskytování služeb na veřejných prostranstvích před provozovnou mimo zónu za každý stolek nebo pult	
(2) za provádění výkopových prací	5 Kč/m ² /den
(3) za umístění stavebních zařízení a to: - umístění dočasné stavby zařízení staveniště - skládka materiálu nebo suti - a jiné	5 Kč/m ² /den
(4) za umístění přenosného reklamního zařízení	100 Kč/měsíc
(5) za užívání ke kulturním, sportovním a jiným zábavním účelům a jejich propagace	10 Kč/m ² /den
(6) za užívání k účelům tvorby filmových, televizních či reklamních děl	10 Kč/m ² /den
(7) za zařízení cirkusů, lunaparků a jiných podobných atrakcí	5.000 Kč/týden
(8) za vyhrazení trvalého parkovacího místa mimo zónu	7.000 Kč/rok
(9) za vyhrazení trvalého parkovacího místa v zóně	20.000 Kč/rok

Tabulka 2 (Česká republika. Obecně závazná vyhláška 3/2011 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.)

Plocha náměstí	6 731 m²
Zábor - jeden stánek	4 m ²
Cena za m ²	10 Kč (Zdroj: tabulka 1)
Počet stánků	20
Celková cena za 1 den trhu	800 Kč

Tabulka 3 (Zdroj: autor)

7.2 Daňové příjmy

Město Kolín není jediným příjemcem peněz ze záboru veřejného prostranství. Zábor na sebe váže ekonomické aktivity spojené s příjmem fyzických a právnických osob. Ty ze svého celkového příjmu odvádějí daň z příjmu. Jedná se o celkové podpoření ekonomické produktivity nejen ve městě Kolíně.

Na modelovém teoretickém příkladu můžeme sledovat toky státních financí. Předpokládejme situaci, kdy se ve veřejném prostranství, které udržuje ze svých prostředků město, uspořádá kulturní či sportovní akce. Město by mohlo být odměněno za své investice do veřejného prostranství a motivaci pořádat nebo umožnit akce ve veřejném prostranství. Touto pomyslnou odměnou by mohly být nepřímé příjmy formou vyšších dotací městu. Takovýto vztah by bylo možné sledovat na jednoduchých příkladech. Pro potřeby této práce jsem vybrala ilustrativní akci, která se může konat ve veřejném prostranství.

Městské trhy se většinou konají jednou ve všední den a v sobotu. Modelový příklad vychází z odhadu počtu stánků a odhadu tržeb jednotlivých obchodníků na základě šetření v místě konání trhů. Předpokládám modelovou situaci, kdy všichni stánkaři jsou fyzickými osobami, rozložení nabídky na trhu je z 80 % zemědělská produkce, po 10 % řemeslná a ostatní produkce. V modelovém příkladu není

zohledněna sleva na daňového poplatníka. Z tabulky č. 4 můžeme vyčíst celkové příjmy a celkovou daň, která je získána do státního rozpočtu. (Zákon o daních z příjmů.)

Počet stánků (všední den)		Průměrný příjem za den	Paušální výdaje		Celkové příjmy	Daň z příjmu
20		4 000 Kč				
a) z toho zemědělská produkce	80%	64 000 Kč	80%	51 200 Kč	12 800 Kč	1 920 Kč
b) z toho řemeslná produkce	10%	8 000 Kč	80%	6 400 Kč	1 600 Kč	240 Kč
c) z toho ostatní produkce	10%	8 000 Kč	60%	4 800 Kč	3 200 Kč	480 Kč
						2 640 Kč

		Průměrný příjem za den	Paušální výdaje		Celkové příjmy	Daň z příjmu
Stánky (sobota): 30		5 000 Kč				
a) z toho zemědělská produkce	80%	80 000 Kč	80%	64 000 Kč	16 000 Kč	2 400 Kč
b) z toho řemeslná produkce	10%	10 000 Kč	80%	8 000 Kč	2 000 Kč	300 Kč
c) z toho ostatní produkce	10%	10 000 Kč	60%	6 000 Kč	4 000 Kč	600 Kč
						3 300 Kč

Celková daň za týden **5 940 Kč**

Celková daň za rok **297 000 Kč**

Tabulka 4 (Zdroj: autor)

7.3 Rozpočet města Kolín – příjmy a výdaje spojené s veřejným prostranstvím

Celkové příjmy města Kolín jsou vyčísleny pro rok 2013 na 873 529 910 Kč. Z toho lze vyhledat příjmy plynoucí z užívání veřejného prostranství formou poplatku za zábor nebo jako nájemné za užívání pozemků. Z následující tabulky č. 5 vidíme, že necelé procento příjmů (0,41 %) města Kolína jsou spojeno s veřejným prostranstvím nebo s pronájmem pozemků týkajících se veřejných prostranství. (Oficiální portál města Kolín, 2013)

Příjmy města:

poplatek za užívání veřejného prostranství	1 500 000 Kč
pronájem pozemků pod stánky	265 000 Kč
pronájem pozemků na posvícení	360 000 Kč
pronájem nemovitosti -- amfiteátr	71 400 Kč
pronájem stánku na centrálním dětském hřišti	10 500 Kč
pronájem pozemků pro reklamní zařízení	1 400 000 Kč
Celkem	3 606 900 Kč, tj. 0,41 %

Tabulka 5 (Oficiální portál města Kolín, 2013)

Závěr

Tato práce popisuje, co určuje veřejný prostor, jaké jsou jeho fyzické podoby a jakých může nabývat forem. Pro veřejný prostor jsou důležité aktivity, které ho utvářejí, a proto má veřejný prostor dvě roviny - fyzickou a sociální. Dnešní města díky dlouhému urbanistickému vývoji dospěla do fáze, kdy obyvatelé měst hledají či znovu objevují veřejné prostory. Aktuální diskuze o veřejném prostranství, místu městotvorných aktivit, předjímá a posiluje názor o návratu ke klasickému pojmání veřejného prostranství. Klasické uspořádání, jako je koridorová ulice a jasná hranice veřejného a soukromého prostoru, pomyslně odsunula snahy 20. století o změnu k solitérním stavbám s volnými prostranstvími.

V dnešní době má málo českých měst zpracovány jasné regulativy a strategické dokumenty, jak náležitě pracovat s veřejným prostranstvím. Takovéto snahy jsou patrné v zahraničí, například v Kodani, kde tyto plány zpracoval Jan Gehl. Regulaci umožňuje územně plánovací dokumentace v čele s územním plánem, který konkrétnímu místu plošně vymezuje jeho funkci. Problematické na této skutečnosti je, že se v územním plánu neuvažuje o prostorech, ale pouze o ploše. Územní plán může svým striktním určením daný veřejný prostor jednotně vymezit a neumožnit zde jinou aktivitu, což mnoho veřejných prostor předurčuje k monofunkčnosti, která není v centrech měst vítána. V konkrétním případě města Kolína jsou veřejné prostory upravovány nástroji územního plánování a to jmenovitě územním plánem a regulačním plánem. V některých případech je územní plán velmi striktní a neumožňuje více funkcí na jedné ploše a tím dané místo ochuzuje o rozvoj aktivit.

Historicky cenná jádra českých měst mohou od 50. let 20. století získat status městské památkové rezervace, která s sebou přináší určitá omezení v podobě regulativů omezujících nové stavební zásahy v místě. Cílem regulativů je uchovat městské jádro jako součást kulturní tradice v dnešní podobě pro další generace. Stát je nápomocen při financování oprav prostřednictvím dotačních programů. Někteří urbanisté shledávají, že přemíra ochrany a snahy o zakonzervování může bránit zdravému vývoji městských center. V případě Kolína městská památková rezervace, prostor Karlova náměstí, je nově zrekonstruována a odehrávají se zde různé aktivity a pořádají akce. Uchování rázu historického centra města převyšuje úskalí plynoucí z památkové ochrany.

Ohrožující z pohledu architektů a urbanistů je pro česká města a jejich veřejný prostor také rozvolňování měst do krajiny a ztráta hranice města, která se posouvá do extravilánu.

Z pohledu ekonomického můžeme říci, že čím je ve městech více aktivit, které mohou být pojmenovány jako městotvorné, může správa města očekávat více příjmů do svého rozpočtu. Pokud město investuje do údržby veřejného prostranství nebo umožní zásah do nevyužívaných prostranství, může očekávat návrat svých investic v podobě nejen ekonomické, ale i na poli sociálním v rozvoji mezilidských vztahů, nebo ekologickém, což je zejména v případě zahuštěných měst důležité.

Závěrem lze říci, že veřejná prostranství ožívají a dostávají se do povědomí i laické veřejnosti jako místa plnohodnotného odpočinku a zdroje kulturních a sociálních aktivit.

Použitá literatura

AMBROŽOVÁ, Zuzana. Veřejné prostory malých měst – teoretická východiska. *Urbanismus a územní rozvoj*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2010, XIII. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-06/04_verejne.pdf

Architektura klenot [online]. © 2008 - 2014 [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://architektura.klenot.cz/>

Český statistický úřad [online]. 2014 [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/>

Člověk, stavby a jejich vzájemné působení: vnější a vnitřní prostředí staveb a jeho působení na člověka: teoretické názory a přístupy, příklady z praxe a možnosti různých disciplín: sborník ke kolokviu : Praha, 17. března 2005. Vyd. 1. Editor Jana Šafránková. V Praze: Fakulta stavební ČVUT v Praze, katedra společenských věd, 2005, 142 s. ISBN 80-010-3355-4.

Futurum Kolín [online]. 2008 [cit. 2013-11-16]. Dostupné z: <http://www.futurumkolin.cz/>

Gehl Architects [online]. 2014 [cit. 2014-05-31]. Dostupné z: <http://gehlarchitects.com/>

GEHL, Jan. Život mezi budovami: užívání veřejných prostranství. Vyd. 1. Brno: Nadace Partnerství, 2000, 202 s. ISBN 80-858-3479-0.

Grand prix architektů [online]. 2014 [cit. 2014-05-08]. Dostupné z: <http://www.grandprix-architektu.cz/>

HNILÍČKA, Pavel. *Sídelní kaše: otázky k suburbánní výstavbě kolonií rodinných domů*. 2., dopl. vyd. Brno: Host, 2012, 207 s. ISBN 978-807-2945-924.

Kancelář veřejného prostoru. *Portál územního plánování hlavního města Prahy* [online]. 2012 [cit. 2014-05-24]. Dostupné z: <http://www.uppraha.cz/clanek/130/kancelar-verejneho-prostoru>

KIESOW, Gottfried a [z německého originálu ... přeložila Iva KRATOCHVÍLOVÁ]. *Památková péče v Německu*. Brno: Barrister, 2012. ISBN 978-808-6752-952.

Kolín - Starý židovský hřbitov. *Cesty a památky* [online]. © 2008–2013 [cit. 2013-12-07]. Dostupné z: <http://cestyapamatky.cz/kolinsko/kolin/hrbitov-zidovsky-stary>

KOUCKÝ, Roman. *Elementární urbanismus*. Vyd. 1. Praha: Zlatý řez, 2006, 2 sv. ISBN 80-902-8109-5.

KUČA, Karel. *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. 1. vyd. Praha: Libri, 1998, 952 s. ISBN 80-859-8315-X.

Kutnohorsko [online]. 2001[cit. 2014-05-04]. ISBN 1212-6098. Dostupné z: <http://kuttna.sweb.cz/sborni04.pdf>

Lapis refugii končí!. *Kolin.cz* [online]. 2006 [cit. 2013-12-07]. Dostupné z: <http://www.kolin.cz/Lapis-refugii-konci!>

LYNCH, Kevin. *Obraz města: The image of the city*. 1. do češ. přel. vyd. Praha: Polygon, 2004, xi, 202 s. ISBN 80-727-3094-0.

MAIER, Karel. *Územní plánování*. Vyd. 2., přeprac. Praha: Vydavatelství ČVUT, 2004, 85 s. ISBN 80-010-2240-4.

Mapy.cz [online]. 2014 [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://mapy.cz/>

Městský úřad Kolín [online]. © 2011 [cit. 2013-11-16]. Dostupné z: <http://www.mukolin.cz/>

MUMFORD, Eric Paul. *The CIAM discourse on urbanism, 1928-1960*. Cambridge, Mass.: MIT Press, c2000, xv, 375 p. ISBN 02-621-3364-4.

Nařízení vlády 54/1989 ČSR, ze dne 19. dubna 1989 o prohlášení území historických jader měst Kolína, Plzně, Brna, Lipníku nad Bečvou a Příboru za památkové rezervace. In: *Sbírka zákonů*. 19. 4. 1989.

Neziskové organizace na cestě do Evropské Unie. *Neziskovky.cz* [online]. 2005 [cit. 2013-12-07]. Dostupné z: http://www.neziskovky.cz/sdata/nno-na-cestě_477.pdf

Obecně závazná vyhláška 2/2005 Města Kolín ze dne 19. 9. 2005. Dostupné z: <http://www.mukolin.cz/cz/obcan/samosprava/strategicke-dokumenty/regulacni-plan-mesta-kolina/>

Obecně závazná vyhláška 3/2011 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství ze dne 31. 1. 2011
In: http://www.mukolin.cz/prilohy/Vyhlaskey/75/83ozv_3_2011.pdf.

Park a zahrada roku. *Svaz zakládání a údržby zeleně* [online]. 2014 [cit. 2014-05-08]. Dostupné z: <http://www.szuz.cz/cs/zelen/akce/zahrada-a-park-roku/>

Pořizování regulačních plánů - metodický pokyn. *Ústav územního rozvoje* [online]. 2008 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://www.uur.cz/images/konzultacnistedisko/MetodickeNavody/RP/RP_porizovani_20081231.pdf

Public space [online]. 2014 [cit. 2014-05-08]. Dostupné z: <http://www.publicspace.org/>

Regulační plán Kolín. *Oficiální portál města Kolín* [online]. © 2011 [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: <http://www.mukolin.cz/cz/obcan/samosprava/strategicke-dokumenty/regulacni-plan-mesta-kolina/>

Rekonstrukce Karlova náměstí v Kolíně může začít. *Archiweb* [online]. 2006 [cit. 2013-11-22]. Dostupné z: <http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&id=1476&type=1>

Rozpočet města. *Město Kolín* [online]. 2013 [cit. 2013-12-09]. Dostupné z: http://www.mukolin.cz/prilohy/Temp/n_6_rozpocet_2013.pdf

SENNETT, Richard. *Architektura a veřejný prostor: texty o moderní a současné architektuře IV*. Vyd. 1. Editor Petr Kratochvíl. Praha: Zlatý řez, 2012, 164 s. ISBN 978-80-903826-4-0.

Sorela. *Ostrava Poruba* [online]. 2013 [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <https://poruba.ostrava.cz/cs/o-porube/zajimavosti/architektura/sorela-1>

ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra, Jan KOUTNÝ a Markéta ČABLOVÁ. *Urbanismus a územní plánování*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2002, 117 s. ISBN 80-719-4415-7.

ŠTENCL, Václav. *Architektonické úpravy veřejných prostranství*. 1. vyd. Praha: SNTL, 1983, 170 s. ISBN 978-80-905064-1-1.

Územní plán Kolín. *Oficiální portál města Kolín* [online]. © 2011 [cit. 2014-05-03]. Dostupné z: <http://www.mukolin.cz/cz/obcan/samosprava/strategicke-dokumenty/uzemni-plan-kolin/>

Vyhláška č. 500/2006 Sb., ze dne 10. listopadu 2006 o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. In: *Sbírka zákonů*. 10. 11. 2006.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., ze dne 10. listopadu 2006 o obecných požadavcích na využívání území. In: *Sbírka zákonů*. 2006.

Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů*. 12. 4. 2000.

Zákon 183/2006 Sb., ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů*. 14. 3. 2006.

Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů*. 20. listopadu 1992.

Zimní stadion Kolín [online]. © 2009 - 2013 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: <http://www.zs-kolin.cz/>

Seznam zkratek

CIAM	International Congresses of Modern Architecture
EU	Evropská unie
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MPR	Městská památková rezervace
PÚR	Politika územního rozvoje
RP	Regulační plán
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚP	Územní plán
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚR	Územní rozhodnutí
ÚS	Územní studie
ZÚR	Zásady územního rozvoje

Seznam příloh

- Regulační plán městského historického jádra
- Územní plán – hlavní výkres

